sobota | 5 października 2013 | nr 117 (LXVIII) | cena: 11 kč
Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. www.glosludu.cz

GłosLudu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Jabłek nie uczy się z podręcznika | s. 6

Rozpoczęła się pielgrzymkowa gorączka | s. 7

Nie będę tolerował gwiazdorskich manier | s. 12

Delegaci mają się spotkać przed Zjazdem

WYDARZENIE: *Do Zjazdu Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, który odbędzie się 24 listopada w Domu PZKO w Mostach koło Jabłonkowa, zostały niespełna dwa miesiące. Delegaci poszczególnych kół jeszcze przed Zjazdem powinni się spotkać na konferencjach obwodowych. Tymczasem w niektórych obwodach nie ustalono jeszcze terminów.*

– Obowiązek zorganizowania konferencji obwodowych wynika z art. 43 „starego", czyli nadal obowiązującego statutu PZKO (nowy statut ma być uchwalony na Zjeździe – przyp. red.). Na to zebranie przychodzą delegaci na Zjazd PZKO – zwraca uwagę Małgorzata Rakowska, członkini prezydium Zarządu Głównego.

Statut jasno określa, jakie są zadania konferencji obwodowych. Należy do nich wybór przewodniczącego i wiceprzewodniczącego obwodu, wybór przedstawiciela obwodu do Zarządu Głównego oraz uzgodnienie ważnych spraw, które delegaci powinni poruszyć na Zjeździe.

Według pierwotnych ustaleń, konferencje obwodowe miały się odbyć już w czerwcu. – Były prezes Zarządu Głównego, Zygmunt Stopa, podjął się ich zwołania. Konferencje się jednak nie odbyły, wobec czego na ostatnim zebraniu ZG przesunęliśmy ten termin do 15 października – mówi prezes PZKO, Jan Ryłko.

Konferencja obwodu czeskocieszyńskiego, której organizatorką jest Małgorzata Rakowska, odbędzie się 16 października o godz. 16.30 w Domu PZKO przy ul. Bożka (wcześniej nie udało jej się zwołać ze względu na pełny kalendarz cieszyńskich imprez). Zaproszona jest dwudziestka delegatów z wszystkich kół obwodu. – Po konferencji, o godz. 18.00, odbędzie się również sejmik Kongresu Polaków. Są ważne sprawy do omówienia – na przykład zbliżające się wybory parlamentarne czy sprawa polskiej audycji w Telewizji Czeskiej – wyjaśnia Rakowska.

Obwód trzyniecki jest wyjątkiem – tam konferencja obwodowa odbyła się już wiosną br. Wówczas wybrano nową Radę Obwodową na czele z Tadeuszem Szkucikiem. – W tym czasie Koła wybierały dopiero delegatów na Zjazd, wobec czego nie byli na tej konferencji obecni. Teraz przed Zjazdem zwołamy jeszcze jedno zebranie – prezesów i delegatów, ale czekamy na sygnał z Zarządu Głównego, kiedy będą gotowe do odebrania materiały zjazdowe, by móc o nich na tym spotkaniu podyskutować – mówi Szkucik. Ryłko powiedział naszej gazecie, że materiały dla delegatów będą do odebrania 6 listopada na Konwencie Prezesów. Z obowiązku przedzjazdowego wywiązał się również obwód gnojnicki. – Konferencja odbyła się pod koniec września, obecny był przedstawiciel ZG, Zygmunt Stopa. Wybraliśmy nową przewodniczącą obwodu, Halinę Zawadzką z Trzycieża. Przybyli prawie wszyscy delegaci na Zjazd – informuje Paweł Pieter, prezes Koła PZKO w Gnojniku. W niektórych obwodach konferencje stoją natomiast pod znakiem zapytania. – Na razie nie przygotowujemy żadnej konferencji. Będę musiał się skontaktować z prezesami kół, czy w ogóle jest zainteresowanie takim spotkaniem – mówi Władysław Drong, reprezentujący obwód bystrzycki. Z kolei Jan Kubanek, szefujący obwodowi orłowskiemu, przekonuje: – Wiem, że konferencja z udziałem delegatów powinna się odbyć, lecz nie byłem na ostatnim zebraniu Zarządu Głównego i czekam na dalsze instrukcje z ZG. W każdym razie na naszym ostatnim zebraniu Rady Obwodowej omawialiśmy sprawy związane ze Zjazdem.

W projekcie nowego statutu PZKO, nad którym będą głosowali delegaci na Zjeździe, nie ma już artykułu regulującego zwoływanie konferencji obwodowych.

DANUTA CHLUP

REKLAMA

GL-790

ZDARZYŁO SIĘ

15-latek w kradzionym aucie

15-letniego kierowcę zatrzymała w czwartek w nocy Straż Miejska w Ostrawie. Ze względu na wiek nie posiadał prawa jazdy, jeździł „zygzakiem", a w dodatku kradzionym samochodem. Škodę Favorit ukradł w Karwinie i dostał się nią do Ostrawy-Witkowic. – Strażnicy starali się zatrzymać pojazd, kierowca wprawdzie posłuchał, ale po zatrzymaniu samochodu wybiegł z niego i zaczął uciekać. Daleko nie dobiegł, kawałek dalej strażnikom udało się go złapać – relacjonuje rzeczniczka prasowa Straży Miejskiej w Ostrawie, Vladimíra Zychová. W samochodzie po ucieczce kierowcy pozostał na miejscu pasażera piętnastoletni chłopak. Zatrzymany młodociany kierowca był w tym samym wieku. Samochód miał uszkodzony zamek w drzwiczkach od strony kierowcy, tylna szyba była rozbita, a przednia uszkodzona.

Delikwent przyznał się, że ukradł samochód w Karwinie, co więcej, przyznał też, że jest poszukiwany przez policję. Chwilę później na miejsce przybyli funkcjonariusze policji. Po sprawdzeniu informacji okazało się, że chłopak faktycznie jest poszukiwany w całym kraju. **(ep)**

POGODA

sobota

dzień: 10 do 12 °C
noc: 2 do 1 °C
wiatr: 2-3 m/s

niedziela
poniedziałek

dzień: 9 do 15 °C
noc: 10 do 9 °C
wiatr: 1-2 m/s

REKLAMA

GL-117

GL-006

GL-041

Zareklamuj się w »GŁOSIE LUDU«! Tel. 775 700 896

60 lat ZPiT Olza

18 października 2013 od godz. 17.30 w Klubie PZKO na ul.Bożka w Cz. Cieszynie
ROZPOCZĘCIE ROKU JUBILEUSZOWEGO
NIEFORMALNE SPOTKANIE TOWARZYSKIE POKOLEŃ
Bar pewny! Bufet we własnym zakresie – każdy przynosi coś przesmacznego „dla dobra ogółu" :)

GL-591

13117
9 771212 422065

KRÓTKO

NAJLEPSI STRZELCY

KARWINA (ep) – Strażnicy Miejscy z Karwiny najlepiej posługują się służbową bronią. Straż Miejska zorganizowała po raz piąty zawody dla strażników i policjantów. Rywalizowano w dyscyplinach symulujących użycie broni palnej. Udział wzięło 12 drużyn i 24 pojedynczych osób z całego kraju. W kategorii drużyn pierwsze miejsce zajęli właśnie gospodarze, na drugim uplasowała się ekipa z Ostrawy, na trzecim – z Frydka-Mistka. W klasyfikacji indywidualnej zwyciężył również strażnik z Karwiny.

* * *

PIŁKARZE NIEPEŁNOSPRAWNYM

TRZYNIEC (dc) – Czterech piłkarzy drugoligowego klubu sportowego FK Fotbal Trzyniec odwiedziło ośrodek dzienny „Radość", który służy ludziom z upośledzeniem umysłowym i kombinowanym. Sportowcy grali z klientami ośrodka w tenisa stołowego oraz różne gry, a także odpowiadali na ich pytania. Współpraca klubu i ośrodka dziennego trwa od pięciu lat. Odbyło się m.in. wspólne smażenie jajecznicy oraz spotkanie ze św. Mikołajem.

* * *

RADY DLA SENIORÓW

CZ.CIESZYN (ep) – Strażnicy Miejscy we współpracy z policjantami kontynuują organizowanie cyklu biesiad dla starszych mieszkańców miasta. Najbliższe spotkanie z seniorami dotyczyć będzie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Celem jest uczulenie emerytów na obowiązki pieszego i uczestnika ruchu drogowego, przypomnienie, jakich złych nawyków powinni się pozbyć i jakie zachowanie może być niebezpieczne. Uczestnicy spotkania dowiedzą się, jakie zasady bezpieczeństwa obowiązują pieszego, rowerzystę, kierowcę samochodu, jak bezpiecznie podróżować środkami komunikacji miejskiej. Na zakończenie przewidziano dyskusję. Wszystkie zainteresowane osoby starsze mogą przyjść na biesiadę 22 października o godz. 14.30 do Centrum Charytatywnego dla Seniorów przy ul. Jabłonkowskiej.

* * *

NIETYPOWA WIDOKÓWKA

KARWINA (ep) – Miejskie Centrum Informacji oferuje nietypowe, tzw. nasionkowe widokówki, czy „pozdrowienie z Karwiny, które wyrośnie". Aktualnie dostępne są kartki z frysztackim zamkiem, zakupić można je także bezpośrednio na zamku. Widokówka zawiera nasiona godecji wielokwiatowej.

Kto powalczy o »Złoty jestem«?

Niecałe dwa miesiące pozostały do organizowanego przez Kongres Polaków konkursu „Tacy Jesteśmy 2013". Przypominamy, że do 10 października trwa zbieranie kandydatur do nagrody „Złoty Jestem". Konkurs po raz jedenasty zaprezentuje najciekawsze zdarzenia i inicjatywy, nowe pomysły, wybitnych ludzi i wybijające się ponad przeciętność sukcesy. W wyłonieniu kandydatur może uczestniczyć każdy, przysyłając do Kongresu Polaków propozycje. Do konkursu zgłaszać można osoby, zespoły lub organizacje związane z Zaolziem, które mogą pochwalić się wybitnymi osiągnięciami w ciągu ubiegłego roku. Spośród nadesłanych propozycji specjalna kapituła wyłoni 10 nominowanych, którzy zostaną zaprezentowani na łamach „Głosu Ludu", a następnie powalczą o główną nagrodę.

Finałem konkursu będzie uroczysta gala, która odbędzie się 30 listopada w Teatrze Cieszyńskim. Jak zwykle będzie ona przeglądem najciekawszych zjawisk i sukcesów, które miały miejsce na Zaolziu od ubiegłej jesieni. Jak dowiedzieliśmy się w kancelarii Kongresu Polaków, przygotowania idą pełną parą, choć szczegóły imprezy, także nazwisko artysty, który wystąpi na gali finałowej, na razie okryte są tajemnicą.

– Gość programu jak zawsze trzymany jest w tajemnicy niemal do samego końca, na razie nie zdradzimy więc, kto to będzie. Na pewno będzie to coś bardzo ciekawego. Do Kongresu nadeszły już pierwsze kandydatury, zachęcamy wszystkich, żeby przysyłali swoje propozycje – powiedział prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek. – W tym konkursie nie chodzi o rozdawanie nagród, przyznawanie miejsc na podium. Tu chodzi o całą naszą społeczność, o próbę pokazania dorobku naszej grupy w ciągu roku. Chcemy nie tylko podsumować u nas te osiągnięcia, ale też zareklamować je gdzieś dalej, ponieważ „Tacy Jesteśmy" cieszy się dużym zainteresowaniem mediów w Polsce i w Czechach. Przez ten konkurs przeszły na przykład takie osoby jak Ewa Farna czy zespół Charlie Straight – dodaje.

Projekt każdego roku dofinansowuje czeskie ministerstwo kultury, Urząd Miejski w Czeskim Cieszynie, Województwo Morawsko-Śląskie oraz sponsorzy prywatni. Propozycje do nominacji można przesyłać pod adresem Kancelarii Kongresu Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn lub mailem: kancelaria@polonica.cz. **(ep)**

Fot. MAREK SANTARIUS

Ubiegłoroczny zwycięzca konkursu – zespół teatralny z Milikowa.

Bogumin pływacką potęgą

Mieszkańcy Bogumina po raz kolejny udowodnili, że czują się jak ryby w wodzie. W ogólnokrajowym konkursie „Pływa całe miasto" już po raz czwarty odnieśli podwójne zwycięstwo w kategorii miast do 50 tys. mieszkańców: w liczbie uczestników i w klasyfikacji punktowej. W miejskim „Aquacentrum" pływały w środę 943 osoby. Na 100-metrowym dystansie najszybszy był syn burmistrza, 16-letni Šimon Vícha. Najmłodsi uczestnicy mieli po 7 lat, najstarsza pływaczka – 82.

– Od czasu, kiedy mamy własny basen, jest sprawą oczywistą, że boguminiak się nie utopi – stwierdził burmistrz Petr Vícha.

W tegorocznym konkursie wzięły udział 22 miasta. Na drugim miejscu za Boguminem uplasowała się Orłowa (pływało 668 osób). W Karwinie w ramach konkursu odbyły się również Mistrzostwa Zaolzia w Pływaniu na dystansie 100 metrów. Wyniki podajemy na stronie sportowej „Głosu Ludu". **(dc)**

Jestem chórzystą! Możecie mi otworzyć?
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Zagłosuj na trzyniecki »guzik«

Dwadzieścia projektów zabiega o głosy publiczności w konkursie grantowym pilzneńskiego browaru „Prazdroj lidem". Wśród finalistów jest jeden projekt z regionu trzynieckiego: „Przycisk SOS dla babci, dziadka".

Jego autorem jest Caritas w Trzyńcu. – Projekt skierowany jest do samotnie mieszkających seniorów w regionie trzynieckim i jabłonkowskim. Przycisk, który seniorzy nieustannie będą nosili na bransoletce lub wisiorku, pomoże im wezwać pomoc w sytuacji zagrożenia – informuje Marta Bezecna, dyrektorka Caritasu. Urządzenie będzie zdalnie podłączone do centrali. - Przycisk może nawet uratować człowiekowi życie, na przykład w sytuacji, gdy się przewróci i nie ma innej możliwości wezwania pomocy – przekonuje Bezecna.

Projekt trzynieckiego Caritasu można wesprzeć za pośrednictwem internetu na www.prazdrojlidem.cz lub wysyłając SMS-a „PLRprzerwa9" pod numer telefonu 603 824 189. Głosowanie trwa do końca października. Caritas liczy na dofinansowanie wartości 200 tys. koron. **(dc)**

Dokończenie ze str. 11

CO W TERENIE

BOGUMIN – W poniedziałek 7. 10. o godz. 14.30 odbędzie się w Domu PZKO spotkanie Klubu Kobiet, o godz. 16.00 zebranie zarządu Koła.

CIERLICKO-STANISŁOWICE – Kluby Kobiet oraz Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie klubowe w czwartek 10. 10. o godz. 16.00 do DPŻW na Kościelcu.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie" we wtorek 8. 10. o godz. 17.00. Wrażeniami z safari w Kenii i Tanzanii podzieli się Janina Hławiczka.

CZ. CIESZYN – Renata Putzlacher oraz Spolek Towarzystwo Avion zapraszają na premierę książki pt. „W karwiarni Avion, której nie ma" w sobotę 5. 10. o godz. 16.00 do kawiarni Avion/Noiva. Bilety wejścia 70 kc (ulgowe 35 kc), rezerwacja po nr. tel. 558 711 961, email: noiva@noiva-tesin.cz.

▲ Zapraszamy na Konferencję Obwodową PZKO, która odbędzie się 16. 10. o godz. 16.30 w Klubie PZKO przy ul. Bożka.

CZ. CIESZYN-MOSTY – MK PZKO zaprasza swych członków i sympatyków na tradycyjne placki ziemniaczane 12. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

DĄBROWA,ORŁOWA-PORĘBA – Zarządy MK PZKO zapraszają wszystkich członków i sympatyków w sobotę 12. 10. o godz. 16.00 do Domu Narodowego w Dąbrowie na świetlicę jesienną. W programie spektakl aktorów SP Teatru Cieszyńskiego: Czy pani Marta jest grzechu warta. Po programie wspólne spotkanie przy herbatce.

HAWIERZÓW-ŻYWOCICE – MK PZKO zaprasza na prelekcję Renaty Kucia pt. „Japonia" w niedzielę 6. 10. o godz. 15.00 do restauracji Tennis-Hill.

KARWINA – Zapraszamy absolwentów Szkoły Przemysłowej w Karwinie-Kopalniach, klasa 4 p (wychowawca inż. Wł. Pasz, 1953-57) na spotkanie koleżeńskie 11. 10. o godz. 14.00 do hotelu Na Frysztackiej w Karwinie-Frysztacie.

KARWINA-FRYSZTAT – Zapraszamy wszystkich członków i sympatyków naszego Koła 12. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO na tradycyjne Pożegnanie lata. W programie wystąpią dzieci z PSP Karwina na czele z Urszulą Sikora i chór żeński „Kalina".

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 8. 10. o godz. 15.30.

LESZNA DOLNA – MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Inspiracje" do sali Domu PZKO. Wystawa będzie czynna 12.-13. 10. w godz. 10.00-18.00.

MILIKÓW-CENTRUM – Klub Kobiet przy MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Dla każdego coś ciekawego, nowego i dobrego" w dniach 12.-13. 10. w godz. 9.00-17.00 do Domu PZKO. Fotografie wystawi Dawid Petr. Smaczny bufet zapewniony.

OLBRACHCICE – MK PZKO zaprasza na Koncert jesienny w sobotę 12. 10. o godz. 16.00 do Domu PZKO. Wystąpią: przedszkolacy i uczniowie PSP, zespół „Błędowice" i zespół wokalny „Chórek". Po koncercie biesiada przy specjałach ziemniaczanych.

PIOTROWICE k. KARWINY – MK PZKO zaprasza w sobotę 5. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO na strykówkę.

PTTS „BŚ" – Zaprasza dnia 8. 10. na wtorkową wycieczkę Nydek – Wielka Czantoria. Odjazd pociągu o godz. 8.10 z Cz. Cieszyna do Bystrzycy. Inf.: 733 729 069, 603 193 004.

STOWARZYSZENIE EMERYTÓW I RENCISTÓW POLSKICH w RC – Zarząd Stowarzyszenia zaprasza członków na walne zebranie we wtorek 8. 10. godz. 9.30 w siedzibie Kongresu Polaków ul. Komeńskiego 4 w Cz. Cieszynie.

UWAGA SENIORZY HPC! – Zebranie kierownictwa HKS „Zaolzie" odbędzie się w środę 9. 10. o godz. 10.00 w siedzibie RN HPC w Cz. Cieszynie.

Czesi nie ufają Kościołom i prasie

Mieszkańcy Republiki Czeskiej najbardziej ufają ludziom w mundurach wojskowych, a najmniej osobom w sutannie. Tak najzwięźlej można określić wyniki najnowszego sondażu przeprowadzonego przez Ośrodek Badania Opinii Publicznej (OBOP) Instytutu Socjologii Akademii Nauk RC.

– Zaufanie do wojska, policji i sądów na przestrzeni lat rośnie. Aktualne nastawienie mieszkańców do tych instytucji jest dużo bardziej pozytywne, niż było w drugiej połowie lat 90. ub. wieku. Wojsko i policja cieszą się największym odsetkiem ufających im obywateli od początku prowadzenia badań, a więc od 1993 roku – czytamy w sprawozdaniu OBOP. Poprawiła się również pozycja banków, choć ponad połowa respondentów im nie ufa.

Odwrotnie kształtuje się nastawienie mieszkańców do mediów – od 2011 roku zaufanie nieustannie spada. Najlepiej wypadło radio (47 proc. ufających), najgorzej prasa (34 proc.). – Po wyraźnym spadku zaufania mieszkańców do Kościołów, który miał miejsce w drugiej połowie ub. roku, obecnie obserwujemy lekki wzrost ufających. Pomimo to Kościoły nadal postrzegane są przez respondentów jako najmniej godne zaufania instytucje – informuje autorka sprawozdania, Naděžda Čadová.

Na pytania ankietowe odpowiadało przeszło tysiąc mieszkańców kraju. Okazało się, że kobiety są mniej podejrzliwe i bardziej od mężczyzn ufają poszczególnym podmiotom. Były też różnice w zależności od wykształcenia respondentów. Ci z najniższym wykształceniem częściej od innych odpowiadali „Nie wiem", natomiast absolwenci wyższych uczelni częściej od pozostałych deklarowali zaufanie do sądów, policji, organizacji non profit i banków. **(dc)**

ZAUFANIE RESPONDENTÓW DO INSTYTUCJI (W PROC.)

Instytucja	zdecydowanie ufa	raczej ufa	raczej nie ufa	zdecydowanie nie ufa	nie wie
Wojsko	15	52	16	6	11
Policja	9	52	28	8	3
Radio	6	47	30	10	7
Związki Zawodowe	8	37	20	17	18
Organizacje non profit	6	39	26	12	17
Sądy	8	42	31	14	5
Internet	5	39	29	11	16
Telewizja	5	42	37	12	4
Banki	4	36	38	16	6
Prasa	4	34	41	16	5
Kościoły	5	19	26	40	10

Źródło: OBOP Instytutu Socjologii AN RC **Opr. (dc)**

Dwujęzyczne niezgodne z prawem

Najwyższy Sąd Administracyjny Litwy postanowił, że dwujęzyczne tabliczki z nazwami ulic w rejonie solecznickim są niezgodne z prawem. Decyzja sądu jest ostateczna i nie można się od niej odwoływać – informują polskojęzyczne media na Litwie.

Sąd w orzeczeniu wskazał, że zgodnie z litewskim ustawodawstwem tablice z nazwami ulic, jak też miejscowości, mają być wyłącznie w języku litewskim i nakazał administracji samorządu rejonu solecznickiego, którego około 80 proc. mieszkańców stanowią Polacy, usunięcie dwujęzycznych tablic.

Jak twierdzą przedstawiciele Samorządu Rejonu Solecznickiego, polskie tabliczki z nazwami ulic nie zostały zdjęte, ponieważ mieszkańcy odmówili ich usunięcia z własnych domów, i podkreślili, że tabliczki zostały wykonane za pieniądze mieszkańców i nie istnieje takie prawo, które mówi o zdjęciu tabliczek z prywatnych budynków.

Argumentacja przedstawicieli Samorządu Rejonu Solecznickiego, że około 80 procent mieszkańców rejonu to Polacy, nie została wzięta pod uwagę przez sąd. W przypadku niewykonania decyzji sądu pracownikom samorządu grożą kary.

Rejon solecznicki zamieszkuje około 35,5 tys. osób. Niemal 80 procent mieszkańców rejonu jest narodowości polskiej, 9 proc. to Litwini, 5 – Rosjanie, 4 – Białorusini, a niewielki odsetek stanowią inne narodowości.

– Orzeczenia sądów, których władze rejonu nie mogą spełnić, prowokują nacjonalistyczne siły do przemocy wobec polskiej mniejszości. Nacjonaliści niejednokrotnie już występowali z inicjatywą, że gotowi są przyjechać do rejonu solecznickiego i przemocą usunąć polskie tablice z domów miejscowych Polaków – relacjonuje Kurier Wileński.

Fot. KURIER WILEŃSKI

Tabliczki z dwujęzycznymi napisami stają się kością niezgody i przemocy.

Na obecność dwujęzycznych tablic do niedawna zezwalała ustawa o mniejszościach narodowych, ale została ona unieważniona na początku 2010 roku. Nowa ustawa o mniejszościach narodowych już została przygotowana i miała trafić pod obrady Sejmu w maju, ale dotychczas projekt ustawy nie został zaaprobowany przez rząd. **(ep)**

Zaolzie w Cieszynie

Wystawa „Zbigniew Kubeczka – Ekslibrisy", którą można oglądać w Galerii „Przystanek Grafika" w Muzeum Drukarstwa w Cieszynie, jest może trochę nietypowa. Poświęcona jest bowiem ekslibrisom dedykowanym ludziom Zaolzia oraz ludziom niejako związanym z tym regionem. W katalogu wystawy Kazimierz Kaszper pisze m.in: – Nie było to za siedmioma górami, siedmioma rzekami. Nie rządził tam żaden król, ani pozbawiony rozumu despota, ani zdziecinniały manekin przebiegłych woźnych. Nie było tam księżniczki zamkniętej w wysokiej wieży, śniącej o ogrodach miłości. Nie było to nawet dawno temu. A jednak wygląda na bajkę. Nie wiadomo tylko, czy z szczęśliwym zakończeniem.

Kraina o nazwie Zaolzie nigdy nie istniała. Jej niechciana, fantazmatyczna postać może i wywlokła się przypadkowo z cygarowych dymów ekscelencji obradujących w Paryżu i belgijskim Spa nad porządkiem świata po I wojnie światowej, ale nikt nie zwrócił na nią uwagi. Była nierealna, więc skazana na niebyt. Do wyobraźni ambasadorów bardziej niż złudne miraże narodowego honoru i chłopskiej wierności ziemi przemawiały liczby pociągów towarowych sunących z ostrawskim i karwińskim węglem po szynach Kolei Koszycko-Bogumińskiej. Dlatego tę uprzemysłowioną część Śląska Cieszyńskiego bez nazwy i właściwości przypisali Czechosłowacji, nie Polsce. (...)

Wyjątkową rolę w procesie upodmiotowienia Zaolzia i sformowania jego autonomicznych cech identyfikacyjnych odegrały środowiska literacko-artystyczne, naukowe i dziennikarskie. Plejada nazwisk szczególnie zasłużonych dla tego dzieła osób jest niepoliczalna, niektóre z nich, związane zwłaszcza z kontynuacją dziedzictwa prekursorów po II wojnie światowej, można znaleźć na ekslibrisach Zbigniewa Kubeczki, też zresztą aktywnego uczestnika emancypacyjnych zaolziańskich działań. Wystawę jego precyzyjnie zaprojektowanych, celnych poznawczo i dojrzałych artystycznie arcydzieł można więc także odczytywać w kategoriach historycznych: jako wyraz uznania i hołdu dla ludzi, którzy zdobyli się na sprzeciw wobec wiatraków polityki – kończy swoje słowo Kazimierz Kaszper.

Z przeprowadzonych badań po polskiej stronie Śląska Cieszyńskiego wynika, iż ze znajomością lewobrzeżnej części tego regionu jest często nieszczególnie. Wystawa stara się oglądającym w specyficzny sposób przybliżyć nazwiska ludzi, którzy chociażby w małym stopniu odgrywali i odgrywają ważną rolę w szerzeniu polskości i świadomości społeczno-kulturalnej Zaolzia.

Zbigniew Kubeczka jest znanym plastykiem nie tylko w naszym regionie, ale rzec można śmiało, że co najmniej w Europie, ale i na szerokim świecie, gdyż jego ekslibrisy uczestniczą w wielu międzynarodowych konkursach i wystawach np. za oceanem, czy w Azji. Jego ekslibrisy znajdziemy w bardzo wielu katalogach, obok światowej sławy artystów, co świadczy, że jest uznawany nie tylko przez jurorów ale i kolekcjonerów tradycyjnego ekslibrisu, który nie odkleił się od okładki książki, ale wciąż wklejany jest jako jej znak własności.

Wystawę ekslibrisów Zbigniewa Kubeczki w Galerii „Przystanek Grafika" w Muzeum Drukarstwa w Cieszynie oglądać możemy do 15 listopada od poniedziałku do piątku w godz. 10.00-17.00. **(o)**

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Na wernisażu autorowi wystawy (w środku) gratulował obecny prezes Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC, Paweł Wałach (z lewej na pierwszym planie).

REKLAMA

nowa Juwenia CENTRUM HANDLOWE
Aleja Łyska 7, 43-400 Cieszyn
nad Olzą między mostami granicznymi
ZAPRASZA NA ZAKUPY
www.nowajuwenia.com

Oferujemy:
✓ odzież damską i męską
✓ odzież młodzieżową i dziecięcą
✓ wyposażenie mieszkań
✓ artykuły spożywcze
TU OPŁACA SIĘ KUPOWAĆ!
Czynne:
pn.-pt.: 8.00-17.00 sob.: 7.00-13.00 niedz.: zamknięte
GL-308

MS MEBLE MAŁYJUREK
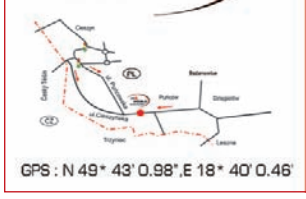
GPS : N 49° 43' 0.98",E 18° 40' 0.46'
NOWA EKSPOZYCJA KUCHNI NA 150 m²
ZAPRASZAMY
tel. +420 558 080 038
www.ms-meble.pl
GL-517

RUSZA KOLEJNY KONKURS CZYTELNICZY DLA UCZNIÓW PODSTAWÓWEK

Czytaj i odpowiadaj

Drodzy młodzi czytelnicy! Tak jak zapowiadaliśmy w czerwcowym numerze „Jutrzenki" i „Ogniwa", przynosimy kolejne informacje na temat konkursu czytelniczego. Dla młodszych czytelników z klas 3.-5. przeznaczono książkę Grzegorza Kasdepke „Bon czy ton. Savoir-vivre dla dzieci". Żeby wziąć udział w Biesiadzie Literackiej, która odbędzie się w piątek 22 listopada w Teatrze Cieszyńskim, trzeba odpowiedzieć na pięć pytań zamieszczonych poniżej. Z kolei uczniom z klas 6.-9. staraliśmy się trafić w upodobania trzema tytułami. Są to: „Sposób na Elfa" Marcina Pałasza, „Buba" Barbary Kosmowskiej oraz książka pt. „110 ulic" Małgorzaty Gutowskiej-Adamczyk. Udział w finale konkursu czytelniczego zapewni wam przeczytanie jednej z wymienionych książek i odpowiedzenie na jeden zestaw pytań. Dla was jednak sprawa jest trochę utrudniona i nie wszystkie odpowiedzi znajdziecie w treści książek. Trzeba będzie trochę poszperać w encyklopediach lub Internecie, co chyba jest też ciekawe.

Odpowiedzi na pytania konkursowe prosimy przesyłać razem z kuponem konkursowym (wystarczy jeden) pod adresem: Regionální knihovna Karviná, Masarykovo nám. 9/7, 733 01 Karviná-Mizerov. Można je również oddać w Bibliotece Miejskiej przy ulicy Havlíčka 6 w Czeskim Cieszynie. Termin nadsyłania odpowiedzi mija 25 października 2013 (decyduje data stempla pocztowego). Powodzenia i do zobaczenia na Biesiadzie Literackiej w czeskocieszyńskim teatrze.

Grzegorz Kasdepke »Bon czy ton«

Zaznacz poprawną odpowiedź

Czy gafa to:

1. rodzaj wielkiej agrafki?
2. rodzaj nietaktu, czyli niegrzecznego zachowania, które obraża innych?
3. bardzo grzeczne zachowanie?

W autobusie czy tramwaju dzieci ustępują miejsca zawsze:

1. ludziom starszym oraz kobietom
2. ludziom chorym i mężczyznom
3. dzieci nie muszą ustępować miejsca

Podczas jedzenia potrawy, która nam nie smakuje:

1. powiadamiamy o tym głośno gospodynię
2. głośno komentujemy i wykrzywiamy się
3. staramy się zjeść choć trochę, żeby nie urazić gospodyni

Nos wycieramy:

1. głośno dmuchając i pokazując brudną chusteczkę
2. ukradkiem, cicho i bez zbędnych ceregieli
3. w innym pomieszczeniu

Marcin Pałasz »Sposób na Elfa«

1. Konkursowa książka Marcina Pałasza „Sposób na Elfa" otwiera trylogię o psie Elfie. Podaj tytuły kolejnych dwóch tomów.

2. Pies – bohater książki ma na imię „Elf". Skrót został objaśniony we wstępie książki jako „Extraordinary Life Form, czyli Bardzo Niezwykła Forma Życia. Czy potrafisz wyjaśnić znaczenie słowa elf?

3. Napisz nazwę dziedziny nauki, która zajmuje się psami i podaj pochodzenie tego wyrazu.

Barbara Kosmowska »Buba«

1. Wiodącym tematem książki jest gra karciana w brydża. Karty mają różne nazwy, kolory i wartości. Czy wiesz jakie karty nazywane są „blotkami"?

2. Ulubionym rodzajem obuwia głównej bohaterki Buby są martensy. Te charakterystyczne buty powstały jako pomoc ortopedyczna. Kim z zawodu był wynalazca, pan Martens, i jaka sytuacja prowadziła do tego wynalazku?

3. Podczas jednej rozgrywki karcianej dziadek mówi do Buby: „...Jeśli twój Adaś jest autentycznym królem kier, a nie jakimś żołędnym dupkiem, to jeszcze tę partyjkę wygrasz". Popularne potoczne określenie niedorajdy „dupek żołędny" wzięło nazwę ze słabej karty. Podaj jej oficjalną nazwę.

M. Gutowska-Adamczyk »110 ulic«

1. Warszawscy skejterzy jeżdżą na placu, który zdobi pomnik Wincentego Witosa. Gdzie na Zaolziu odsłonięto tablicę upamiętniającą tego działacza ludowego i trzykrotnego premiera RP?

2. Ojciec Bartka, Paweł Jabłoński, jest specem od marketingu w firmie mleczarskiej Mlekpol. Czy potrafisz wymienić pięć produktów, w których mleko jest surowcem wyjściowym?

3. „Jaskiniowcom" przypadł do gustu anglista, profesor Wiśniewski zwany „Dziadunio", który był erudytą. Potrafisz wyjaśnić, co ten wyraz oznacza?

Babie Lato startuje

Już tylko cztery dni zostały do rozpoczęcia kolejnego Babiego Lata Filmowego. Poniżej prezentujemy program, żeby każdy mógł wybrać dla siebie to, co interesuje go najbardziej. O festiwalu także na str. 8.

21. BABIE LATO 21. FILMOVÉ FILMOWE BABÍ LÉTO

	KINO			PROGRAM	
STŘEDA ŚRODA 9.10.	H	18:00	**TROJMEZÍ**	SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ > UROCZYSTE OTWARCIE Klára Řezníčková (ČR; 2013; 59 min.)	Z
	H	19:30	**JAKO NIKDY**	Zdeněk Tyc (ČR, 2013; 93 min.)	H
	H	21:15	**ŠKODA LÁSKY**	Jan Hřebejk (ČR; 2013; 56 min.)	H
ČTVRTEK > CZWARTEK 10.10.	T	08:15	**HOŘÍCÍ KEŘ**	Agnieszka Holland (2013; 206 min.)	H
	H	09:00	**VŠECHNU MOC LIDU STALINOVI**	Robert Sedláček (ČR; 2013; 70 min.)	H
	H	10:30	**ZABÍJENÍ SOUDRUHA**	Robert Sedláček (ČR; 2013; 83 min.)	H
	H	12:00	**ZÁZRAK**	Juraj Lehotský (SR; 2013; 78 min.)	S
	H	14:15	**FILMOVÝ FESTIVAL SOLANIN – VÍTĚZNÉ FILMY > FILMY NAGRODZONE** (90 min.)		Z
	H	16:00	**UKŁAD ZAMKNIĘTY**	Ryszard Bugajski (PL; 2013; 120 min.)	H
	N	18:00	**FILMOVÉ SETKÁNÍ**		
	H	18:15	**BEZ DOTEKU**	Matěj Chlupáček (ČR; 2013; 72 min.)	S
	H	20:00	**IMAGINE**	Andrzej Jakimowski (PL; 2012; 104 min.)	H
	H	22:00	**ZLO**	Peter Bebjak (SR; 2012; 80 min.)	H
PÁTEK > PIĄTEK 11.10.	T	08:15	**MÓJ ROWER**	Piotr Trzaskalski (PL; 2012; 94 min.)	H
	H	09:00	**AGLAJA**	Krisztina Deák (HU; 2012; 116 min.)	Z
	H	11:00	**MILUJ MA ALEBO ODÍĎ**	Mariana Čengel-Solčanská (SR; 2013; 95 min.)	H
	I	13:00	**POGODA NA JUTRO**	Jerzy Stuhr (PL; 2003; 95 min.)	R
	Č	14:00	**VŠECHNU MOC LIDU STALINOVI**	Robert Sedláček (2013; 70 min.)	H
	H	14:00	**OBŁAWA**	Marcin Krzyształowicz (PL; 2012; 96 min.)	H
	T	15:00	**DONŠAJNI**	Jiří Menzel (2013; 100 min.)	H
	Č	15:30	**ŠKODA LÁSKY**	Jan Hřebejk (2013; 52 min.)	H
	H	16:00	**ĎAKUJEM, DOBRE**	Matyás Prikler (SR; 2013; 134 min.)	S
	N	18:00	**FILMOVÉ SETKÁNÍ**		
	H	18:30	**5 PRAVIDEL**	Vavřinec Menšl (ČR; 2013; 80 min.)	S
	H	20:30	**OSZUKANE**	Marcin Solarz (PL; 2013; 90 min.)	S
SOBOTA 12.10.	H	09:00	**DROGÓWKA**	Wojciech Smarzowski (PL; 2013; 118 min.)	H
	H	11:15	**ZDJĘCIE**	Maciej Adamek (PL; 2012; 90 min.)	S
	N	14:00	**GLINA**	Władysław Pasikowski (PL; 2003; 12 x 55 min.)	R
	H	14:00	**LÍBÁNKY**	Jan Hřebejk (ČR; 2013; 92 min.)	H
	H	16:00	**POKŁOSIE**	Władysław Pasikowski (PL; 2012; 104 min.)	H
	H	19:30	VYHLÁŠENÍ VÍTĚZE SOUTĚŽE DEBUTŮ + DIVÁCKÉ CENY OGŁOSZENIE ZWYCIĘZCY NAGRODY ZŁOTY DEBIUT + NAGRODY PUBLICZNOŚCI **KONCERT NOEMIRAČLES**		
NEDĚLE > NIEDZIELA 13.10.	H	09:00	**MÔJ PES KILLER**	Mira Fornay (SR; 2013; 87 min.)	H
	H	11:00	**TŘETÍ POLOČAS**	Darko Mitrevski (MAK-ČR; 2012; 113 min.)	H
	H	14:00	**REVIVAL**	Alice Nellis (ČR; 2013; 116 min.)	H

H Kino Hrčava T Kino Kosmos Třinec > Trzyniec Č Kulturní sál Čierne I Gimnazjum Istebna N Dom PZKO Návsí > Nawsie
S soutěž debutů>konkurs debiutów R retrospektiva>retrospekcja H hity sezóny>hity sezonu Z zvláštní uvedení>pokaz specjalny

Organizátoři si vyhrazují právo na případné změny v programu • Organizatorzy zastrzegają sobie prawo zmiany programu

»Ondraszki« ponad granicą

W ręce Macierzy Szkolnej w Republice Czeskiej trafi jedna z Nagród Ondraszka. Koło nr 6 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej zaplanowało już jedenasty z kolei „Wieczór Ondraszkowy", połączony z wręczeniem ustanowionej przez Koło Nagrody Ondraszka za rok 2013. – Kapituła Nagrody Ondraszka w tym roku przyznała dwie nagrody. Jedna trafi do Macierzy Szkolnej w RC, a druga do Banku Spółdzielczego w Cieszynie, który obchodzi w tym roku 140-lecie istnienia – poinformował „Głos Ludu" główny organizator imprezy, prezes Koła nr 6, Józef Swakoń. – Przez cały okres swojego istnienia obie te instytucje pomagały organizacjom polskim na obszarze całego Śląska Cieszyńskiego – dodał.

Wieczór Ondraszkowy z wręczeniem nagród odbędzie się 23 listopada o godz. 17.00 w Domu Narodowym. Po odczytaniu laudacji zaplanowano program kulturalny i poczęstunek. Impreza ma charakter otwarty, może na nią przyjść każdy.

„Ondraszki" przyznawane ludziom zasłużonym dla kultury Śląska Cieszyńskiego nie raz trafiały już w ręce Zaolziaków, bo, jak twierdzi Józef Swakoń, impreza ma łączyć mieszkańców obu brzegów Olzy i integrować oba środowiska związane z kulturą i tradycją Ślaska Cieszyńskiego.

– Cel tej nagrody jest taki, żeby integrować Śląsk Cieszyński i pokazywać, że Polacy są po obu stronach Olzy, a Śląsk Cieszyński to nie tylko powiat cieszyński, ale cały obszar dawnego Księstwa Cieszyńskiego. Właśnie dlatego staramy się jakoś uhonorować działaczy i instytucje, które wspierają tradycję, kulturę, a także polskość na Śląsku Cieszyńskim – dodał. **(ep)**

Fot. DANUTA CHLUP

Z ubiegłorocznej edycji Wieczoru Ondraszkowego.

W stronę Euroinstytutu

Ruszają przygotowania do specjalnych transgraniczych szkoleń nieznaną u nas dotychczas metodą. W ramach projektu „Euro-in" Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza" z Cieszyna oraz Instytutu EuroSchola z Trzyńca skupią się na szkoleniu i doradztwie samorządowców, członków organizacji pozarządowych oraz różnych grup zawodowych. W projekcie weźmie udział kilkanaście organizacji z Polski, Czech i Słowacji. Nadrzędnym celem jest stworzenie na naszym pograniczu Euroinstytutu. Dokładna nazwa projektu to „Euro-in – Budowanie i testowanie partnerstwa ukierunkowanego na problematykę transgraniczną, w ramach prac nad tworzeniem międzynarodowego ośrodka ds. kształcenia transgranicznego – EuroInstytutu".

– Kilka tygodni temu podpisaliśmy umowę na realizację tego projekt. Szkolenia ze współpracy transgranicznej ruszą w styczniu. Przed nami jeszcze trochę przygotowań, ponieważ chodzi o szkolenia bardzo nietypowe, które są realizowane w kilku miejscach w Europie, ale u nas jeszcze nikt tego nie robił – tłumaczy Bogdan Kasperek, dyrektor Stowarzyszenia „Olza". Jak wyjaśnia, zajęcia realizowane będą metodą szkolenia międzykulturowego, uwzględniającego to, że Czesi i Polacy się różnią, mają różne oczekiwania co do samego szkolenia czy różnie rozumieją te same komunikaty. Pierwsze, pilotażowe szkolenie tą metodą już się odbyło – w Trzyńcu zrealizowano zajęcia z zakresu odpadów komunalnych, dla osób z Polski i Czech.

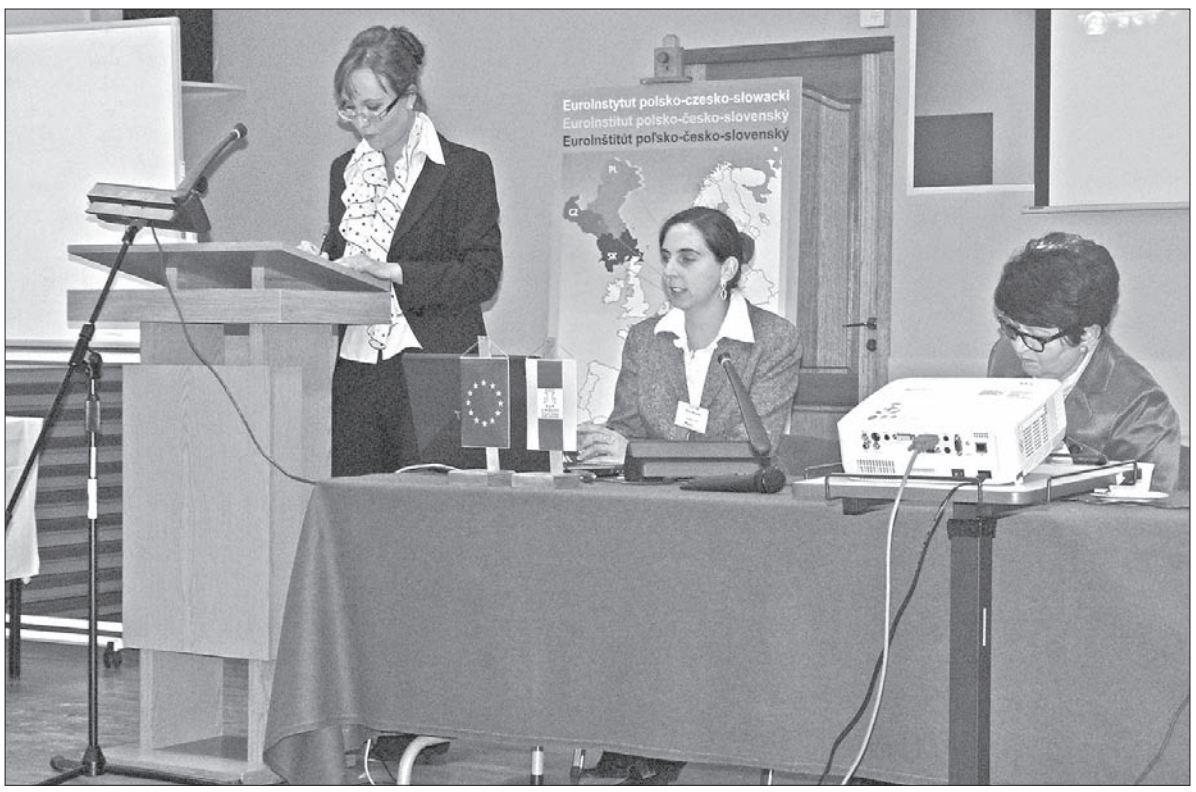

Fot. ARC

Transgraniczne prace nad powstaniem Euroinstytutu polsko-czesko-słowackiego.

Druga grupa zajęć to tzw. szkolenia interaktywne przeznaczone głównie dla studentów wyższych roczników studiów, przede wszystkim z Ostrawy i Cieszyna, którzy w przyszłości będą zawodowo zajmować się rozwojem lokalnym.

Jednym z efektów projektu będzie przygotowanie dokumentów do powstania Euroinstytutu Polsko-Czesko-Słowackiego albo Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej. Pomysł zaczerpnięto z pogranicza francusko-niemieckiego, na którym od 20 lat działa organizacja o nazwie Euro-Institut Kehl Strasburg – światowy lider w prowadzeniu doradztwa i szkoleń z zakresu problematyki transgranicznej dla podmiotów administracji publicznej. Te metody „Olza" i „Euroschola" chcą zaszczepić na Śląsku Cieszyńskim. Instytut mógłby powstać u nas już w 2015 roku.

– Współpraca transgraniczna to taki wór bez dna, ciągle jest coś do zrobienia – uważa Bogdan Kasperek. – Weszliśmy już w taką fazę współpracy transgranicznej, która nazywam „fazą sąsiedzkiej współpracy często przyziemnej". Nie tylko my jesteśmy na pograniczu na tym etapie, ale myślę, że z uwagi na różne aspekty przede wszystkim uwikłań historycznych, my trafiliśmy w tę fazę takiej bardzo naturalnej współpracy najszybciej ze wszystkich regionów granicznych. Wydaje mi się, że współpraca transgraniczna na Śląsku Cieszyńskim nie przeżyje się chyba nigdy, staje się za to pewną normalną formą aktywności – wyjaśnia. **(ep)**

POLSKA I CZECHY:

Jak państwo motywuje darczyńców?

– Jest różnica między Czechami a Polakami. Polacy, prawdopodobnie dzięki dużemu wpływowi Kościoła, są bardziej nastawieni na pomaganie sobie nawzajem w trudnych sytuacjach. Czesi oczekują, że człowiek sam sobie poradzi, a jeżeli nie jest w stanie, to uważają to za obowiązek państwa – te słowa usłyszałam jakiś czas temu od Czecha z Pragi, który od lat pracuje w sektorze non profit.

To, oczywiście, duże uproszczenie. W obu krajach są ludzie skorzy do pomocy innym i dzielenia się z nimi swym szeroko rozumianym bogactwem – pieniędzmi, czasem, wiedzą. Ale, jak każde uogólnienie, również to przytoczone powyżej przynajmniej w pewnym stopniu odzwierciedla rzeczywistość, a mianowicie dość trafnie określa podejście jednego i drugiego państwa do wzajemnej pomocy obywatelskiej. Wiadomo – światem rządzą dziś pieniądze i najbardziej skuteczną motywacją do jakichkolwiek działań są bodźce finansowe. Państwo korzysta tu ze specyficznego narzędzia, jakim są podatki. We wtorkowym „Głosie Ludu" pisaliśmy o tym, że Polska, po wzorze innych krajów, zdecydowała się znieść podatek VAT od artykułów spożywczych darowanych przez przedsiębiorców do banków żywności. W Czechach na razie nie przygotowuje się podobnej ustawy. Ale to nie jedyna różnica w systemach podatkowych obu krajów, która ma wpływ na działania charytatywne podatników. Druga dotyczy podatku dochodowego.

Wyobraźmy sobie dwóch wirtualnych podatników – jeden mieszka i pracuje w Czechach, drugi w Polsce. Obaj mają do opodatkowania dochód (czyli przychody pomniejszone o koszty uzyskania) w wysokości 400 tys. koron rocznie. Obaj wybierają organizację pożytku publicznego, którą zamierzają wesprzeć i decydują się, że przekażą na cele dobroczynne dar w takiej wysokości, aby mogli go w całości odliczyć od dochodu do opodatkowania, czyli – mówiąc prościej – nie musieli odprowadzać podatku od kwoty, którą podarują. Polak przekazuje darowiznę w wysokości 24 tys. koron, ponieważ może odliczyć 6 proc. z podstawy, Czech – tylko jedną trzecią tej kwoty (czeska ustawa zwalnia od opodatkowania 2 proc. dochodu).

Wsparcie fiskalne czeskiego darczyńcy na tym się kończy. Polak ma jeszcze jedną możliwość – i to taką, która naprawdę nic go nie kosztuje. Zarówno pracownik, jak i przedsiębiorca prowadzący samodzielną działalność gospodarczą może przekazać 1 procent swoich podatków na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. Chodzi o organizacje pomagające niepełnosprawnym, chorym, bezdomnym i bezrobotnym, sierotom i ofiarom przemocy w rodzinie, o ruchy ekologiczne, placówki organizujące zajęcia pozaszkolne dla dzieci i tym podobnie. Spis sprawdzonych i zatwierdzonych podmiotów publikuje co roku Ministerstwo Pracy i Pomocy Społecznej. W przypadku przeciętnie zarabiających podatników będzie chodziło co prawda o symboliczne kwoty, ale – po pierwsze – „grosz do grosza, a będzie kokosza", a po drugie – mechanizm ten ma skłonić mieszkańców do zainteresowania się sektorem pożytku publicznego. W Internecie można znaleźć specjalne portale z bazami organizacji przybliżające ich działalność i informujące również o innych możliwościach pomocy, na przykład wolontariacie. – Tak naprawdę podatnik nie zyska nic – ale też nic nie straci – a może bezpośrednio wpłynąć na to, do kogo trafią pieniądze z jego podatków. Zysk podatnika jest więc bardziej moralny – wyjaśnia Piotr Sulczewski na portalu pit.pl, poświęconym podatkom. Przekazanie odsetka na rzecz wybranej przez siebie organizacji jest bardzo proste – w deklaracji podatkowej trzeba wpisać tylko tak zwany numer KRS organizacji oraz kwotę podatku nie przekraczającą 1 procent.

Według informacji polskiego Ministerstwa Finansów, 1 proc. podatku na cele dobroczynne przekazało w rozliczeniu za ub. rok aż 11,5 mln podatników. W sumie na konta organizacji pozarządowych trafiło 480 mln złotych. Kwota ta zwiększa się z roku na rok. Przede wszystkim dzięki prywatnym darowiznom działa na przykład fundacja Domy Wspólnoty „Chleb życia", która w dotkniętym wysokim bezrobociem województwie świętokrzyskim stwarza miejsca pracy dla osób bezrobotnych i bezdomnych. – Wpływy ze sprzedaży naszych wyrobów pokrywają średnio 65 proc. działalności, reszta finansowana jest z odpisu 1 procenta podatków, darowizn osób fizycznych i prawnych – wyjaśnia dyrektorka biura fundacji, Małgorzata Waniurska. Również cieszyńskie organizacje, m.in. Hospicjum św. Łukasza czy Hufiec ZHP Ziemi Cieszyńskiej korzystają z pomocy w formie 1 proc. podatków.

Z powyższych danych nie można wyciągać pochopnego wniosku, że państwo polskie w większym stopniu od państwa czeskiego wspiera organizacje pozarządowe. Tu trzeba by porównać kwoty przekazywane organizacjom czy to bezpośrednio w formie dotacji, czy też w ramach różnych programów i projektów. Można natomiast śmiało zaryzykować stwierdzenie, że polskie władze bardziej doceniają chęć wzajemnej pomocy wśród mieszkańców i starają się zainteresować społeczeństwo sektorem non profit.

Ukłonem w stronę Czechów będzie ustalenie, że są równie hojni jak Polacy, jeżeli chodzi o sprawdzone zbiórki pieniężne, polegające przede wszystkim na anonimowym zbieraniu pieniędzy do skarbonek, a więc bez kwitów i tym samym bez możliwości optymalizacji podatkowej. W Czechach największą taką zbiórką jest Kwesta Trzech Króli. W tym roku jej dochód był rekordowy i wyniósł w skali kraju blisko 77 mln koron. Najpopularniejsza polska zbiórka – Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – zakończył się wynikiem 50,7 mln złotych, a więc w przeliczeniu ok. 310 mln koron. Biorąc pod uwagę prawie czterokrotnie wyższą liczbę mieszkańców Polski, wyniki obu zbiórek są bardzo zbliżone.

DANUTA CHLUP

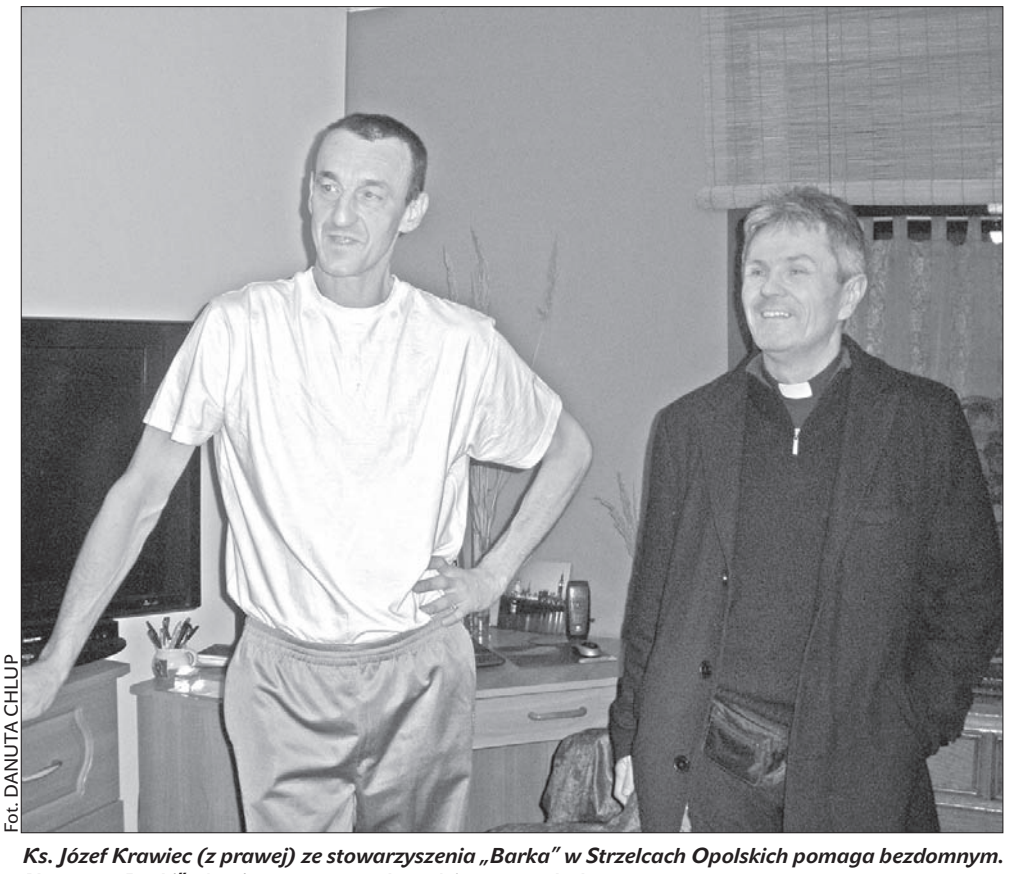
Fot. DANUTA CHLUP

Ks. Józef Krawiec (z prawej) ze stowarzyszenia „Barka" w Strzelcach Opolskich pomaga bezdomnym. Na rzecz „Barki" również można przekazać 1 proc. podatku.

Jabłek nie uczy się z podręcznika

Śmiłowice były dawniej wioską słynącą z sadownictwa. Jednym z właścicieli sadów był ojciec Władysława Samka, dzisiejszego wiceprzewodniczącego Czeskiego Związku Działkowców w Karwinie oraz honorowego członka tej organizacji w Śmiłowicach. Pan Władysław przejął pałeczkę po ojcu. W wywiadzie dla „Głosu Ludu" uchyla rąbka owocowych tajemnic.

Gdzie zdobywał pan sadowniczą wiedzę i doświadczenia?

Nie jestem sadownikiem z wykształcenia. Uczyłem się w polskiej rolniczej szkole zawodowej w Czeskim Cieszynie, potem zdałem maturę w Opawie i skończyłem studia na kierunku melioracje i budownictwo wodne w Brnie. Przez całe życie pracowałem w swoim zawodzie, w dziale projektowym „Rekultywacji". Zamiłowanie do sadownictwa wyniosłem z domu. W Śmiłowicach było dużo sadów, zwłaszcza na Rakowcu. Panowały tam dogodne warunki. Prekursorem sadownictwa był Adolf Kotas, który miał dwa sady o dużej powierzchni. To właśnie na dawnej „Kotasówce" stoi dziś znany ośrodek „Karmel". Sadownikami byli również Bromek, Polak, Noga, Piętok, Szczuka, Chlebek, Kisza, Wanok... Zresztą przed wojną wszyscy gospodarze w Śmiłowicach mieli sad, bo tylko z uprawy roli nie dało się utrzymać. Zimą jeździli z owocami na targ. Również mój ojciec miał duży sad, wiele się od niego nauczyłem, a potem sam, we własnym zakresie, uzupełniałem wiedzę. Sadownikiem nie można zostać z dnia na dzień, nie da się za rok z podręcznika nauczyć odmian jabłek. Z tymi owocami trzeba żyć, brać je do ręki, by je dobrze poznać. Uprawą drzew owocowych zajmuję się od 50 lat. Teraz mieszkam w Karwinie-Mizerowie, lecz w Śmiłowicach mam nowoczesny sad, w którym rośnie 120 jabłoni wrzecionowych (kształtem zbliżonych do choinki).

Mówi pan o nowoczesnym sadzie, lecz jest też pan autorem czesko-polskiej publikacji „Katalog starych odmian jabłoni", który Związek Działkowców wydał razem z polskim partnerem. Czy będą podobne publikacje o gruszach lub śliwach?

Wydanie katalogu jabłoni kosztowało około 100 tys. koron, zdjęcia robiłem sam. Dwa czy trzy lata czekaliśmy, nim wpłynęła dotacja. Na wydanie kolejnego katalogu też by nam starczyło 100 tys., ale warunki projektów, jakie daje Euroregion Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński, są takie, że najlepiej na wszystko wynająć wykonawców i im zapłacić, bo refundowane są tylko takie koszty, od których są rachunki. Wiele rzeczy moglibyśmy zrobić sami, lecz nikt nam tego nie zapłaci, chociaż wyszłoby taniej. Trzeba by więc napisać projekt na milion koron, dać wkład własny 20 proc., na resztę zaciągnąć kredyt i czekać na zapłatę. To nam nie odpowiada, dlatego wraz z polskim partnerem zrezygnowaliśmy z tych planów. Tymczasem stare drzewa są bezpowrotnie wycinane...

Władysław Samek uprawia jabłonie zarówno w Śmiłowicach, jak i w przydomowym ogrodzie w Karwinie-Mizerowie (na zdjęciu).

Czy stare odmiany są jeszcze uprawiane i czy mają jakieś walory, których brakuje tym nowszym?

Trzeba oddzielić od siebie dwa pojęcia: stare drzewa i stare odmiany. To nie to samo. Nadal w starych ogrodach rosną odmiany liczące 100-150 lat (na przykład Matczyno z 1848 roku), które były naszczepione na później wysadzone drzewa. Po klęsce spowodowanej przez mróz w 1928 roku trzeba było na naszych terenach wysadzić nowe drzewka z odmianami, które były dostępne w tym czasie. Dużo miejscowych odmian znikło bezpowrotnie. W Związku Działkowców chcieliśmy założyć taki sad – muzeum, gdzie na nowych drzewach zaszczepilibyśmy stare odmiany zebrane z sadów, nim uległy całkowitej dewastacji wskutek wydobycia węgla. Nawet zgromadziliśmy już szczepy. Mieliśmy też obiecaną działkę w Dąbrowie, był to stary sad, który zgodziła się nam udostępnić spółka OKD. Niestety, opieka nad takim sadem wymagałaby funduszy. Naszą organizację nie stać było na to, a miasto ani województwo nie dały nam żadnego dofinansowania. Niektórzy ludzie ciągle mają stare drzewa, nawet zasadzone w latach 30. ub. wieku i są do nich przywiązani. Na naszym terenie uprawiało się ok. 80 starych odmian. Sąsiedzi wymieniali się zrazami, chłopak przyniósł zrazy z wojska i tak dalej. Faktem jest, że mało starych odmian miało naprawdę super właściwości. To były w większości zimowe jabłka, które w piwnicy przechowywano przez całą zimę aż do wiosny. Dopiero wtedy nadawały się do spożycia. Na przykład Grochówkę zieloną jadło się dopiero w maju.

Nowe domy jednorodzinne często nie mają piwnic. Również działkowcy, na co dzień mieszkający w blokach, zwykle nie mają warunków do dłuższego przechowywania owoców. Jakie odmiany jabłoni poleciłby pan tym ludziom?

Praktycznie wszystkie nowe odmiany są jadalne jesienią, a zarazem wytrzymują do zimy. Nowoczesne jabłka, takie jak Rubin, Bohemia, Rajka, Angold można jeść już teraz, a wytrzymają aż do stycznia – lutego. Czeskie Instytuty Badawcze Sadownictwa co roku wypuszczają na rynek ok. 20 nowych odmian jabłoni. Tylko nieliczne z nich, ze spóźnieniem, trafiają do drobnych ogrodników, większość idzie na eksport lub na zamówienie dużych firm. Obecnie modne są takie odmiany, jak na przykład Admiral, Karneval, Orion, Sirius, Merkur. W polskich sklepach sprzedawane są głównie odmiany zagraniczne, polecam sklepy ogrodnicze w Ustroniu. My również jeździmy tam po drzewka. Kto potrzebuje zasięgnąć rady w sprawie kupna czy uprawy drzew owocowych, może odwiedzić nasz klub działkowców w Karwinie. Jesteśmy do dyspozycji w każdą środę w godz.12-15. Siedzibę mamy przy ul. Młyńskiej w pobliżu Parku Boženy Němcovej.

Kiedy należy sadzić drzewa owocowe?

Literatura mówi, że od połowy października. Po 15 października można, według normy, sprzedawać drzewka bez ziemi, które od razu należy zasadzić. Z drugiej strony wtedy często nie ma ich już w sklepach. Natomiast drzewka w kontenerze z ziemią sprzedawane są przez cały rok i sadzić można je kiedykolwiek. Kupując drzewko w kontenerze warto sprawdzić, czy nie jest stare, bo wtedy po zasadzeniu wolno się rozwija, może trwać nawet 2-3 lata, nim zacznie rosnąć. Starsze drzewko ma grubsze gałęzie, a przyrosty bywają przycięte. To znak, że gałęzie były już przerosłe i dlatego je obcięto.

Jak należy dbać o młodą jabłoń, gruszę czy śliwę?

Korzenie można przed zasadzeniem zanurzyć w wodzie, lecz nie jest to konieczne. Lepiej zasadzić drzewko do suchej ziemi i porządnie je podlać. Należy pamiętać, że młode drzewo powinno otrzymywać 4 litry wody dziennie. Drzewa trzeba też dożywiać nawozami wieloskładnikowymi, które zawierają azot, fosfor, potas oraz mikroskładniki. Najprościej zastosować rozpuszczalne w wodzie nawozy do kwiatów, na przykład pelargonii, które zawierają większą ilość fosforu i potasu. Drzewa powinno się nawozić co najmniej pięć razy w roku, po raz pierwszy już w lutym, jak zejdzie śnieg. Jeżeli pod drzewami rośnie trawa, to trzeba nawozić jeszcze częściej, bo najpierw trawa zużyje nawóz. Dlatego koło młodych drzewek nie powinno się siać trawy. Również stare drzewa owocowe potrzebują nawozu, lecz ze względu na bardzo rozgałęzione korzenie ich nawożenie jest bardzo drogie. Nikomu nie chce się wydawać pieniędzy na nawożenie czy spryskiwanie przed szkodnikami starych drzew i właśnie dlatego te drzewa powoli umierają.

O czym jeszcze należy pamiętać, sadząc drzewko owocowe?

Trzeba mu zapewnić podporę. Teraz najpraktyczniejsze są kije bambusowe. Metalowe też mogą być, ale na przykład działkowcy z Karwiny całkowicie już z nich rezygnują, bo złodzieje kradli je razem z drzewkami. Nie trzeba specjalnie zabezpieczać drzewek przed mrozem, trzeba je natomiast chronić przed zającami. Szczególnie ważna jest podpora u wrzecion czy jabłoni kolumnowych. Te jabłonie to zupełna nowość. W przydomowym ogrodzie w Karwinie mam 30 takich drzew w 20 odmianach. Rosną smukło w górę, nie mają żadnych bocznych gałęzi. Sadzi się je gęsto, w półmetrowych odstępach. Są idealne dla ludzi, którzy chcą mieć sad, o który prawie w ogóle nie trzeba się troszczyć. Każda taka jabłoń, jeżeli jest dobrze zadbana, miałaby dać ok. 4 kg jabłek, choć to nie zawsze się udaje.

DANUTA CHLUP

Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Mieszkaniec Śmiłowic przygląda się na wystawie owocom wystawionym przez Władysława Samka.

Dwie owocowe wystawy

Władysław Samek w dwóch miejscach wystawiał w ub. tygodniu swe owoce. Wystawa pt. „Życie w ogrodzie" odbyła się na Czarnej Łące w Ostrawie. Czeski Związek Działkowców z Karwiny miał tam swoją własną ekspozycję. W tym samym czasie zorganizowali wystawę działkowcy ze Śmiłowic, którzy w ub. piątek i sobotę zaprezentowali w sali Domu Kultury najpiękniejsze owoce i warzywa, które wyrosły w tym roku w ich ogrodach. – Proszę zobaczyć, jakie duże okazy jarzyn rosną w połowie zbocza na Goduli – zwracał uwagę szef śmiłowickich działkowców, Gustaw Chwistek. Do udziału zaprosił również inne stowarzyszenia, m.in. pszczelarzy i myśliwych. Swe prace, dla których inspiracją były płody jesieni, wystawiły dzieci z miejscowej szkoły. Można było obejrzeć ciekawe okazy roślin, które prezentowała ogrodniczka z Ropicy, odwiedzić kącik poświęcony chińskiemu lecznictwu czy skosztować zdrowych potraw gryczanych. Dodatkowym „bonusem" kulinarnym był gulasz z dziczyzny. **(dc)**

Rozpoczęła się pielgrzymkowa gorączka

Już wiadomo, że kanonizacja Jana Pawła II odbędzie się 27 kwietnia 2014 r. Radosną dla polskich katolików wiadomość papież Franciszek ogłosił podczas ostatniego konsystorza i od razu nad Wisłą pojawiły się biura podróży, które kuszą wyjazdami do Watykanu. Także mieszkańcy lewego brzegu Olzy zastanawiają sie już nad organizacją własnej pielgrzymki.

W ostatni kwietniowy weekend wspólnie z Janem Pawłem II wyniesiony na ołtarze zostanie Jan XXIII. Obaj wielcy papieże XX wieku stali na czele Kościoła w okresach „radykalnych transformacji", krzewiąc ideę godności człowieka. Teraz, zgodnie zresztą z przewidywaniami watykanistów, zostaną ogłoszeni świętymi w Niedzielę Miłosierdzia Bożego. O wiosenny termin mszy kanonizacyjnej zabiegał m.in. kardynał Stanisław Dziwisz. Pierwotnie jej organizację planowano bowiem zimą. Metropolita krakowski argumentował jednak, że zima nie jest dogodnym terminem dla pielgrzymów z Polski. A trzeba pamiętać, że beatyfikacja Jana Pawła II w maju 2011 r. ściągnęła do Rzymu ok. 600 tys. Polaków. Teraz zdaniem wielu ekspertów do Włoch wyjedzie jeszcze więcej naszych rodaków, zwłaszcza, że biura podróży już proponują wiernym wycieczki do Watykanu w ostatni weekend kwietnia. I tak na przykład za udział w sześciodniowej pielgrzymce na kanonizację Jana Pawła II (połączoną ze zwiedzaniem Padwy i Loreto) trzeba zapłacić 1440 zł plus 40 euro. Mimo, że nie jest to kwota mała – zdaniem przedstawicieli touroperatorów – zainteresowanie wyjazdami już dziś jest ogromne.

– Ludzie dzwonią i rezerwują zarówno autokary, jak i hotele. Po prostu boją się, że zabraknie miejsc – przekonuje nas przedstawicielka jednego z polskich biur podróży.

O kanonizacji myślą już również nasi wierni. – Już niebawem siądziemy przed monitorem komputera i będziemy próbować zdobyć jakieś noclegi – śmieje się Jadwiga Franek z Czeskiego Cieszyna, znana m.in. z organizacji pieszych pielgrzymek na Jasną Górę.

Fot. WITOLD KOŻDOŃ

Grupa skoczowskich pielgrzymów w Watykanie. Drugi od prawej stoi Andrzej Bacza.

Poważnie przyznaje jednak, że na informację o dacie kanonizacji Jana Pawła II czekała od dawna.

– Wszystko dlatego, że rzeczywiście chcemy tam pojechać. Uczestniczyliśmy już w Rzymie w beatyfikacji naszego papieża i zapewniam, że warto tam być, bo oglądanie tej uroczystości w telewizji jest zupełnie czymś innym. Liczymy więc, że także teraz uda się nam poczuć tę niezwykłą atmosferę – przekonuje.

Cieszynianie nie mają jednak wątpliwości, że największym problemem będzie zdobycie taniego lokum w Rzymie. – Duże biura podróży organizują pielgrzymki w sposób profesjonalny, natomiast my robimy to amatorsko, ale przez to taniej. Myślę, że z Bożą pomocą także teraz się uda. Najważniejsze, by dokonać rezerwacji noclegu, bo wówczas będziemy mogli ustalić szczegółowy program podróży – tłumaczy.

O tym, że zdobycie miejsca do spania będzie w Rzymie pod koniec kwietnia nie lada wyzwaniem, przekonany jest również Andrzej Bacza ze Skoczowa. – Ja również już zacząłem załatwiać lokum. Pomaga mi w tym internet oraz własne kontakty – śmieje się.

Bacza jest prezesem skoczowskiego Stowarzyszenia „Musica Sacra", które od lat organizuje festiwale muzyczne na pamiątkę pobytu Jana Pawła II na skoczowskiej Kaplicówce. Dodatkowo posiada uprawnienia pilota wycieczek i w Rzymie był osiemnaście razy.

– Pamiętam, że w pierwszych godzinach po ogłoszeniu daty beatyfikacji we troje „siedzieliśmy w internecie", wykonując mnóstwo telefonów. Niestety natychmiast wszystko było zarezerwowane. Z czasem jednak na różnych kempingach w okolicach Rzymu zaczęły się zwalniać miejsca. Czasami więc warto trochę odczekać i nie przepłacać, choć oznacza to ryzyko. Każdy więc musi podjąć tę decyzję samodzielnie – mówi Bacza i przyznaje, że jadąc na beatyfikację ostatecznie skorzystał jednak z usług pośrednika.

– Decydując się na samodzielny wyjazd do Rzymu trzeba być jednak ostrożnym. Nie należy na przykład przelewać przez internet dużych kwoty pieniędzy nieznanym włoskim pośrednikom. Na miejscu może się bowiem okazać, że ich biuro „akurat" będzie nieczynne. Inaczej jest z renomowanymi hotelami, ale to oferta jedynie dla bogatych – tłumaczy.

Warto również pamiętać, że osoby, których nie stać lub którym nie uda się wyjechać do Watykanu, będą mogły wziąć udział w dziękczynieniu w Polsce. Uroczystości te odbędą się 3 maja w Częstochowie, 4 maja w Gnieźnie, 11 maja w Krakowie i 1 czerwca w Warszawie.

WITOLD KOŻDOŃ

Rozmowa z Andrzejem Baczą, licencjonowanym pilotem wycieczek oraz prezesem Stowarzyszenia Panorama Sztuki Chrześcijańskiej »Musica Sacra«

Pamięta pan, jak w Watykanie wyglądała beatyfikacja Jana Pawła II?

Pyta pan jak wyglądała... Ci, którzy oglądali telewizję, widzieli jak wyglądała, natomiast będący na miejscu bezpośrednio odczuli to wydarzenie. Te dwa postrzegania są bardzo trudne, wręcz niemożliwe do porównania. Na pogrzebie odczucie było jedno – byliśmy wtedy w polskim Rzymie, smutni i zarazem dumni, że cały świat przyjechał pożegnać naszego rodaka. Beatyfikacja to było radosne przeżycie.

A dlaczego warto wybrać się do Rzymu na kanonizację?

Nie da się wprost odpowiedzieć na to pytanie. Wydaje się, iż każdy, kto o tym myśli, ma swoje własne, prywatne powody. Dla mnie i żony to sprawa oczywista i jak Bóg da zdrowie, to pojedziemy.

Lepiej jechać indywidualnie, czy z pielgrzymką?

To zależy, czy ktoś już był w Rzymie, zna sposoby poruszania się po tym mieście. Jeżeli ma „żyłkę" globtrotera, może jechać indywidualnie. Natomiast osobom, które nie znają języka i co ważniejsze są bez odpowiedniej wiedzy i predyspozycji, zdecydowanie odradzam samodzielny wyjazd. Bo ta pierwsza „pielgrzymka" do Rzymu nie spełni oczekiwań, a może stać się drogą cierniową.

A na co na miejscu zwracać uwagę, by nie narobić sobie kłopotów?

Przede wszystkim trzymać portfel i dokumenty na szyi pod koszulą. Inne wartościowe rzeczy z przodu pod ręką. Jeśli ktoś wybiera się do Rzymu samodzielnie, należy postawić samochód w bezpiecznym i dozwolonym miejscu. Wszystko to trzeba zaplanować przed wyjazdem. Warto też mieć ze sobą mapę i pilnować grupy, z którą się przyjechało. **Rozmawiał: (wik)**

Biblia na dobre i na złe

W tym roku Czesi przypominają sobie 400. rocznicę ukazania się trzeciego wydania Biblii Kralickiej z 1613 roku, które stało się inspiracją do kolejnych wydań Biblii w Czechach. Z tej okazji Biblioteka Miejska w Hawierzowie postanowiła zaprezentować w pomieszczeniach działu muzyki i sztuki wystawę wędrowną zatytułowaną „Biblia wczoraj, dziś i jutro".

– Biblia Kralicka jest jedna, ma ale wiele różnych wydań, które znajdują się po domach. My przedstawiamy przynajmniej niektóre z nich – wyjaśnia Barbora Dočkalková z Czeskiego Cieszyna, która wspólnie z autorem wystawy, Petrem Hamrozim, od czterech i pół roku wędruje z wystawą po Czechach, Morawach i Słowacji. – Jeżdżąc od miasta do miasta, zyskujemy kolejne eksponaty. Ludzie przynoszą swoje biblie lub stare książeczki do nabożeństw. Pożyczają nam je lub po prostu zostawiają. Wystawa stale się więc rozrasta. Zaczynaliśmy z Bibliami w 30 językach, teraz mamy 60 różnych wersji językowych – cieszy się Dočkalková, pokazując najnowszy nabytek, Biblię chińsko-angielską.

Owych wspominanych 60 języków nie trudno się doliczyć. Jest m.in. Biblia hebrajska przywieziona przed czterema laty z Izraela, arabsko-francuska wydrukowana w Finlandii w 1995 roku, The Holy Bible, która wyszła w 1903 roku prosto z uniwersyteckiej drukarni w Cambridge, Biblia niemiecka, hiszpańska, rumuńska, grecka, estońska czy wietnamska, Biblia wydana w języku afrykańskiego szczepu Zulu wraz ze śpiewnikiem, a także starosłowiańska, w języku esperanto oraz historie biblijne zapisane pismem Braille'a. Z polskich wydawnictw można zauważyć polski śpiewnik ewangelicki wydany w Czeskim Cieszynie w 1951 roku oraz nieco starszy, również cieszyński z 1865 roku.

Ciekawa jest nie tylko różnorodność językowa poszczególnych eksponatów, ale także związane z nimi historie. Za witryną w szarej, tekturowej okładce leży Biblia z 1910 roku, która zmieniła życie pewnej Romce mieszkającej niedaleko Lučenca. Kobieta żyjąca w nędznych warunkach znalazła ją na śmietniku. Chciała ją przeznaczyć na opał, najpierw jednak zaczęła czytać. Zawarte w niej myśli przemówiły do niej z ogromną siłą. Zmieniły jej życie i życie jej męża. Wyszli na prostą. Z kolei inną, hebrajsko-niemiecką Biblię, odkryli robotnicy we Svidniku zamurowaną w ścianie. Zawinięta w płótnie przetrwała do dziś. Natomiast Biblie ukraińskie w czasach komuny szmuglowano z Czechosłowacji w pociągowych toaletach, zaś Biblię rosyjską przewożono po poszczególnych stronach, by dopiero na miejscu związać je w jedną całość.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Pod szkłem drugie wydanie Biblii Melantricha z 1557 roku, poniżej o 400 lat młodszy polski śpiewnik ewangelicki.

Do najbardziej wartościowych eksponatów wystawy należą dwie najstarsze Biblie Melantricha – pierwsza z 1549 roku oraz jej drugie, o kilka lat starsze wydanie. Na uwagę zasługują też miniaturowe Biblie zapisane laserem, które przeczytać można tylko pod mikroskopem, Biblia dla więźniów czy odporna na wilgoć Biblia do wody.

Wystawa w hawierzowskiej Bibliotece Miejskiej jest czynna przez cały październik w godzinach otwarcia działu muzyki i sztuki. Biblijny temat uzupełniają grafiki Rembrandta.

(sch)

POP ART 147

W nowym wydaniu Pop Artu zahaczymy o nowości wydawnicze w muzyce i filmie. W recenzji muzycznej prześwietlimy aktualny album walijskiej grupy Manic Street Preachers „Rewind The Film", w kinowej sekcji znakomity obraz „Koneser" z Goeffrey´em Rushem w roli głównej. Zaprosimy też na rozpoczynające się w najbliższą środę 21. Babie Lato Filmowe.

RECENZJA MUZYCZNA

MANIC STREET PREACHERS Rewind The Film (2013)

Walijska grupa Manic Street Preachers to wymierający gatunek w świecie rocka. W ostatnich sześciu latach nagrała cztery albumy studyjne i co ważne – ani jeden nie zszedł poniżej przyzwoitego poziomu. „Send Away The Tigers" (2007), „Journal For Plague Lovers" (2009) i „Postcards From a Young Man" (2010) utrzymane były w szorstkiej, rockowej stylistyce i niczym specjalnym fanów nie zaskoczyły. Najnowsza pozycja w dyskografii – „Rewind The Film" proponuje nowe wrażenia, szkoda tylko, że według słów samych muzyków, na krótko.

Po Manic Street Preachers nie spodziewałem się aż tak radykalnej zmiany brzmienia, na korzyść wysublimowanych, delikatnych aranżacji. A jednak. Nie pozwól, by rutyna wkroczyła w twoje życie – wyświechtany slogan sprawdził się w przypadku walijskiego tria do bólu. Muzyka zresztą też jest do bólu piękna. Szybkie i zazwyczaj krótkie rockowe piosenki z poprzednich płyt nie wymagały aż takiego skupienia, jak najnowsza twórczość MSP. Jeśli komuś

było tęskno za poetyką takich grup, jak Dire Straits czy Pink Floyd, „Rewind The Film" może być namiastką. Bogate brzmienie z wykorzystaniem wielu mniej typowych dla rocka instrumentów dodaje płycie „Rewind The Film" niesamowitego uroku. Wokalista James Dean Bradfield zaprosił do studia licznych gości, między innymi Richarda Hawley´a – współtwórcę sukcesów brytyjskiej grupy Pulp. Hawley gościnnie zaśpiewał w tytułowym temacie, do którego nakręcony został skądinąd frapujący teledysk. Prosta piosenka o przemijaniu, o powrotach na stare miejsca z młodości, w folkowej aranżacji jeszcze mocniej utrwala się w wyobraźni. Urodzajem obrodził też otwierający krążek „This Sullen Welsh Heart", w którym Bradfield śpiewa w duecie z Lucy Rose. Zaczerpnięty z walijskiego folkloru temat uzależnia do tego stopnia, że nawet zimny prysznic niewiele tu wskóra. Podniosły „Show Me the Wonder" zaskakuje mocną sekcją dętą, w refrenie chodzi zaś o jeden z bardziej typowych dla twórczości MSP chwytów. Dwa największe kopniaki zafundowały mi jednak samurajskie skrzypce w finale „(I Miss the) Tokyo Skyline" i gitary w najostrzejszym, mocno floydowskim „3 Ways To See Despair". Ten dziewiąty kawałek, to jakby przedsmak tego, co zaproponują nam James Dean Bradfield, Nicky Wire i Sean Moore na następnym, już prawie gotowym albumie. W wywiadach podkreślają, że ma być bezkompromisowo rockowo, czyli symbolicznie dla 25-letniej kariery Manic Street Preachers. A „Rewind The Film" to po prostu najpiękniejszy wypadek przy pracy od wielu, wielu lat.

RECENZJA FILMOWA

KONESER (La migliore offerta, Włochy, 2013)

Reżyser Giusseppe Tornatore w swojej karierze dał się poznać jako świetny sztukmistrz artystycznego, bardziej wyszukanego kina. Najnowszy obraz „Koneser" (w czeskich kinach pod dokładniejszym tłumaczeniem „Nejvyšší nabídka") może

tylko poprawić jego notowania w branży filmowej, tym bardziej że chodzi o atrakcyjny koktajl miłosnego upojenia, kryminału i przepięknych kulis takich miast Starego Kontynentu, jak Florencja, Wenecja, Mediolan czy wprowadzona w finale Praga. Frapujący thriller miłosny to zresztą modne ostatnio połączenie. Giusseppe Tornatore, który zatroszczył się także o scenariusz filmu, nie inspirował się na szczęście słynnym romansem z kancelarii byłego premiera RC. Serwuje widzom inną magię. Intrygującą opowieść o mężczyźnie (Geeffrey Rush), który od lat ma absolutną kontrolę nad swoim światem ekspertów i kolekcjonerów najdroższych dzieł sztuki, ale staje się zabawką w rękach tajemniczej klientki (Sylvia Hoeks). Ciekawym zabiegiem twórczym jest wyjątkowa i mało spotykana anonimowość miast, w których przebywa nasz bohater. Oprócz Pragi, która w filmie pełni rolę symbolicznego fatum miłosnego, reszta historycznych cudów pojawia się jak gdyby od niechcenia. Reżyser w jednym z wywiadów przyznał, że rozważał kilka wariantów, w końcu jednak zdecydował się na akcję w bliżej nieokreślonym miejscu. Dachy i wnętrza pałaców Florencji, czy miast północnych Włoch stanowią jednak kluczowy bodziec całego obrazu. Estetyczny wymiar filmu jest w przypadku „Konesera" tak samo ważny, jak akcja, która trzyma w napięciu pomimo braku pościgów samochodowych i ostrych scen seksualnych. O oprawę muzyczną zatroszczył się nie kto inny, jak Enio Morricone – jeden z najbardziej uznawanych i rozpoznawalnych kompozytorów w dziejach kinematografii 20 i 21. wieku. „Koneser" jest filmem, w którym sztuka jest zakładnikiem emocji. I nie ważne, czy kolekcjonujemy niebiańsko drogie dzieła sztuki – w przypadku głównego bohatera portrety kobiet autorstwa największych malarzy świata, czy też puszki od piwa z supermarketów. To jeden z takich filmów, które można obejrzeć wielokrotnie. Za każdym razem wyłapiemy nowe smaczki, nowe symbole, którymi bawi się Tornatore niczym dziecko z klockami w przedszkolu.

21. BABIE LATO FILMOWE

Tych filmów nie możesz przegapić!

Kompletny program rozpoczynającego się w najbliższą środę 21. Babiego Lata Filmowego drukujemy na stronie 4. W Pop Arcie chciałbym bliżej przyjrzeć się trzem polskim filmom, które moim zdaniem zasługują na szczególną uwagę. Dramaturg tegorocznej edycji, Miloš Máca, sięgnął m.in. po najnowszy film reżysera Wojciecha Smarzowskiego – „Drogówka", jak również po świetne obrazy „Obława" Marcina Krzyształowicza i „Pokłosie" Władysława Pasikowskiego. 21. Babie Lato Filmowe startuje w środę 9 października w Domu Kultury w Hrczawie. Oprócz Hrczawy do innych festiwalowych miejsc projekcji należą w tym roku Trzyniec, Dom PZKO w Nawsiu, DK w Čiernem oraz Gimnazjum Istebna. Jurorami tegorocznej edycji są: Tadeusz Wantuła (dyrektor festiwalu), Peter Dubecký, Ondrej Šulaj, Eliza Kowalewska, Grzegorz Madej, Miloš Máca (gł. dramaturg) i Martin Novosad.

DROGÓWKA (2013)

Wojtek Smarzowski uchodzi za jednego z najbardziej oryginalnych reżyserów współczesnego polskiego kina. Twórca takich filmów, jak „Dom Zły" i „Róża" w swoim najnowszym dziele porusza temat korupcji w polskiej policji. „Drogówka" rozpoczyna się w stylu kręconego dokumentu z życia warszawskiej policji, a kończy w klamrach socjologicznego horroru. Warsztatowo

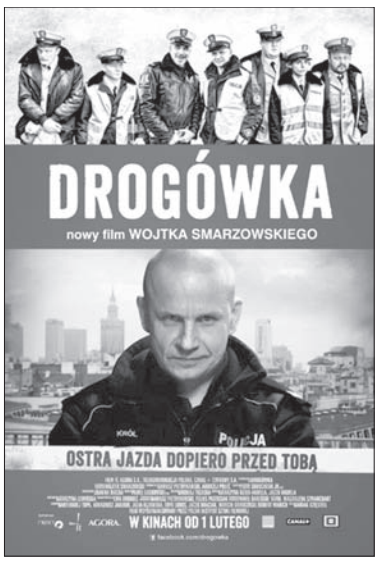

film robi wrażenie, ale spłaszczony obraz skorumpowanej Warszawy nie każdemu przypadnie do gustu. Znacznie szerszy i zdecydowanie bardziej międzynarodowy wymiar udało się osiągnąć Smarzowskiemu z poprzednim filmem „Róża". W „Drogówce" reżyser rozprawił się z własną frustracją spowodowaną fotoradarami rozsianymi po całej Polsce w odstępach stu metrów. Film polecam jednak ze względu na świetny warsztat, kamerę i aktorstwo. Bryluje Bartłomiej Topa w głównej roli sierżanta sztabowego Ryszarda Króla.

OBŁAWA (2012)

Wojenny thriller Marcina Krzyształowicza pokazuje drugą wojnę światową w nieco innym pryzmacie. Brakuje biało-czarnych charakterów, nie ma też psa Szarika. Są partyzanci, których reżyser pozbawił heroicznych, nadludzkich cech, pokazując trochę inne oblicze polskiej walki z okupantem. Marcin Dorociński w roli kaprala Wydry – żołnierza oddziału partyzanckiego specjalizującego się w wykonywaniu wyroków na zdrajcach – po raz kolejny pokazuje mistrzostwo w powolnym zagłębianiu się w stany depresyjne. Smutek i naturalizm współgrają z morfiną, którą partyzanci przyjmują codziennie

dla przezwyciężenia strachu przed własnym „ja" i wrogiem szykującym obławę na ukryty w lesie obóz. Właśnie prowokacyjne spojrzenie Marcina Krzyształowicza na jeden z wielu epizodów drugiej wojny światowej jest najbardziej wartościowym przesłaniem filmu. Trochę przeszkadza (ale to kwestia gustu) przeplatanie wątków, mieszanie czasoprzestrzeni. Kryształowicz nie chciał, żeby jego film był łatwy w odbiorze. To nie Steven Spielberg i „Lista Schindlera". „Obława" pokazuje ludzi pozbawionych złudzeń, którzy nie widzą światła w tunelu. Ludzi-zwierzęta, w lesie wszystko bowiem jak gdyby zlewa się w jedną całość. Przypuszczam, że wielu widzów odsądzi ten film jako zbyt brutalny i antydydaktyczny. Zapominając o tym, że druga wojna światowa właśnie taka była – brutalna, nieludzka. Pod ścianą, w sytuacji bez wyjścia, wszyscy zamieniamy się w zwierzęta. Bo też koloryzowanie historii do niczego nie prowadzi.

POKŁOSIE (2012)

Władysław Pasikowski zawojował w zeszłym roku polskie kina kryminałem moralnego niepokoju z mroczną historią w tle. Ową mroczną historią jest pogrom Żydów w Jedwabnem, czyli temat tak delikatny, jak sam jedwab. Akcja rozgrywa się w jednej z typowych polskich wsi, do której przyjeżdża po latach emigracji w USA Franciszek Kalina, zaalarmowany wiadomością, że jego młodszy brat popadł w konflikt z mieszkańcami. Pasikowski w filmie nie oszczędził nikogo. Dla złagodzenia nastrojów i recenzji po równo dostało się przedstawicielom wszystkich hierarchii. Jak przystało na twórcę „Psów", obraz utrzymany jest w konwencji kina amerykańskiego, ze wszystkimi plusami i minusami. Do plusów bez wątpienia należy wartka akcja, precyzyjnie naszkicowane postaci i dialogi. Minusem filmu jest identyczny problem, jaki mia-

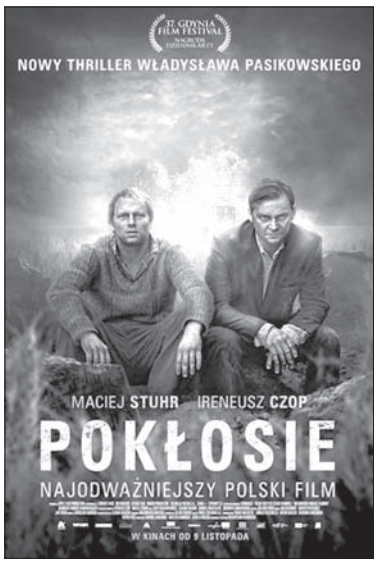

Zdjęcia: ARC

łem podczas oglądania „Drogówki" Wojtka Smarzowskiego. Obraz Polski, w przypadku „Pokłosia" polskiej wsi, niczym nie różni się od amerykańskich horrorów w rodzaju „Miasteczka Salem" czy „Kukurydzianych dzieci". Zagraniczny odbiorca może się w tym wszystkim pogubić. O antypromocji Polski w świecie nawet nie wspominając. Pomimo wszystko to jeden z najlepszych polskich filmów ostatniej dekady.

Rubrykę przygotował:
JANUSZ BITTMAR

SOBOTA 5 października

TVP 1

6.00 Moda na sukces (s.) **6.25** Wielkie Sanktuaria Polski - Wambierzyce **6.55** Pełnosprawni **7.15** Las bliżej nas **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Naszaarmia.pl **8.30** Magazyn Ligi Mistrzów **8.55** Dora poznaje świat **9.30** Pingwiny z Madagaskaru **10.00** iCarly (s.) **10.35** Jak to działa: pr. popularnonaukowy - Kosmetyki **11.05** Szlakiem gwiazd - Czesław Mozil **11.30** Nie ma jak Polska. Warmińsko-Mazurskie - szlakiem Kopernika **11.55** Weekendowy magazyn filmowy **12.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.00** Blondynka (s.) **13.55** Enklawy dzikiej przyrody - Namibia **13.55** Czołówka - Zwierzęta świata **14.35** Okrasa łamie przepisy - Gotowanie na biwaku **15.10** Flintstonowie **17.00** Teleexpress **17.30** Ojciec Mateusz (s.) **18.25** Sąsiad na widelcu **19.10** Smerfy w Jedynce **19.30** Wiadomości **20.25** Komisarz Alex (s.) **21.25** Hit na sobotę - Tłumaczka **23.40** Żywe trupy **0.30** Volare - Historia Domenico Modugno.

TVP 2

6.00 Tygrysy Europy **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Sztuka życia **11.25** Barwy szczęścia (s.) **13.05** Kabaret Moralnego Niepokoju przedstawia **14.00** Familiada (teleturniej) **14.40** Rodzinka.pl (s.) **15.40** Boscy w sieci **15.40** Słowo na niedzielę **15.55** Czas honoru **16.55** Dzięki Bogu już weekend **18.00** Panorama **18.50** The Voice of Poland - głosują widzowie **19.05** Postaw na milion **20.05** Przesłuchania w ciemno - Górny Śląsk **22.05** Dwanaście małp.

TV KATOWICE

7.00 Raport z Polski **7.30** Echa dnia **8.00** Przystanek Ziemia **8.30** AgroSzansa **9.00** Elementarz mam **9.30** Śladami Podlasian - Powrót i estrada **10.15** Czas na jazdę **10.35** Odkrywanie Jury **10.45** Gramy dla Was **11.00** Wstęp wolny - z kulturą **11.30** Para w Polskę - Świnoujście **12.15** 60 lat razem **12.30** Młodzi twórcy mistrzom: Między złem a złem - Film o profesorze Wiesławie W. Jędrzejczaku **13.00** Zgłębić tajemnice raka - onkologia teragnostyczna **14.45** Eurosąsiedzi **15.40** Made in Silesia **16.00** Reportaż - Zdążyć przed wschodem słońca **16.15** Blues po polsku - Rawa Blues 2012 **16.30** Seniorada **17.00** Wstęp wolny - z kulturą **17.30** Dej pozór **18.00** Rączka gotuje **18.30** Aktualności **19.00** Telekurier extra **19.30** Polska samorządna **20.10** Wieczorne wiadomości sportowe **20.25** Made in Silesia - Jan Dorman Teatr Dzieci Zagłębia **21.00** Kultowe rozmowy **22.00** Aktualności Wieczorne **23.05** Zgłębić tajemnicę raka - onkologia teragnostyczna **23.35** Telenowyny.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Dziewczyna z marzeniami (film USA) **10.15** Ewa gotuje **10.45** Scooby Doo i najeźdźcy z kosmosu **12.15** Jaś Fasola (s.) **12.45** Must be the music - tylko muzyka 6 **14.45** To nie koniec świata! **15.45** 2XL **16.45** Ślubna gorączka **17.45** Fat Killers - zabójcy tłuszczu **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.05** Epoka lodowcowa III - Era dinozaurów **22.05** Zamiana (komedia kopr.) **0.15** Mucha (horror USA).

TVC 1

6.00 Żyjesz tylko 2 razy **6.25** Śladami gwiazd **6.55** Zauroczenie (s.) **7.50** O najmądrzejszej królewnie (bajka) **9.15** Śmierć w raju **10.10** Podróż po Darienie **10.40** Śmejdi (film) **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Hobby naszych czasów **12.50** Spostrzeżenia z zagranicy **13.00** Wiadomości **13.05** O śpiącej królewnie i obrażonej wróżce (bajka) **14.05** Biały kruk (film) **15.55** Złote rybki **17.30** List do Ciebie **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Cuda natury **21.10** Lista przebojów telewizyjnej rozrywki **22.10** Afrykanin (film) **23.50** MacGruber (film).

TVC 2

6.00 Teleranek **6.10** Andy i przygody w naturze **6.25** Gwiazdy wśród zwierząt **6.40** Pszczółka Maja (s. anim.) **7.00** Mikołajek (s. anim.) **7.15** Show Garfielda (s. anim.) **7.30** Studio Kolega **9.00** Nasza wieś **9.30** Wędrówki w poszukiwaniu piosenki **10.00** Folklorika **10.30** Transmisja mszy św. **11.40** Tysiąc lat czeskiego myślistwa **12.15** Bojownicy: Spartakus **13.05** Obcy są nasi **13.35** Ziemia kadzidłowego szlaku **14.00** Królestwo natury **14.25** Przeżyli rok 2000 **14.40** Świat cudów **15.05** Derren Brown: Magia i manipulacje **15.35** Titanic: Krew i stal **16.30** Kamera w podróży **17.25** Zamarznięta planeta **18.15** Piękne straty **18.45** Wieczorynka **18.55** Siły pierwotne (s.) **19.45** Twierdze: Hradec Kralowej **20.00** Mity i fakty historii **20.55** Sherlock (film) **22.25** Kod nieśmiertelności (film) **23.55** Pr. satyryczny.

NOVA

5.40 Tom & Jerry (s. anim.) **6.05** Batman: Odważny bohater (s. anim.) **6.30** Bakugan (s. anim.) **7.00** Pingwiny z Madagaskaru **7.25** Nowe szaty cesarza (bajka) **8.40** Rodzina Addamsów (film) **10.35** Przyprawy **11.35** Dzwoń do TV Nova **12.40** Morderca ukrywa twarz (film) **14.15** Zamieńmy się żonami **15.35** Z ust do ust (film) **17.35** Poradnik domowy **18.45** Przysmaki Babicy **19.30** Wiadomości **20.20** Obudzę się wczoraj (film) **22.50** Przegrani (film) **0.45** Mroźny wiatr (film).

PRIMA

6.00 Wiadomości **6.55** Chima **7.25** Mr Manny (s.) **7.55** Największe bitwy II wojny światowej **8.30** Salon samochodowy **9.50** Columbo (s.) **11.50** Czechy i Słowacja mają talent **13.45** Zniewolona (film) **15.50** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.00** Wybrańcy **18.55** Wiadomości **19.40** Wiadomości z willi **19.55** VIP wiadomości **20.15** QI z Leošem Marešem **21.10** Casino Royale (film) **0.25** Ostatni dom po lewej (film).

NIEDZIELA 6 października

TVP 1

6.10 Moda na sukces (s.) **6.30** My Wy Oni **7.00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.25** Domisie - Strachowyj w tarapatach **8.55** Ziarno **9.30** Zwykła/niezwykła rodzinka **11.05** Biegajmy razem **11.25** Piękniejsza Polska **11.50** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.10** Między ziemią a niebem **12.45** Świat się kręci - the best of **13.20** Sąsiad na widelcu **14.10** BBC w Jedynce - Afryka **15.10** T-Mobile Ekstraklasa: Wisła Kraków - Legia Warszawa **16.20** Teleexpress **16.3** T-Mobile Ekstraklasa: Wisła Kraków - Legia Warszawa **17.35** Komisarz Alex (s.) **18.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.10** Bali - Pycha, co za obiad! **19.30** Wiadomości **20.05** Droga do Rio - kronika **20.07** MŚ w rajdach samochodowych **20.25** Blondynka (s.) **21.20** Zakochana Jedynka - Admirał **23.30** Wałęsa Prezydent.

TVP 2

6.10 Bliskie i groźne spotkania Steve'a **7.25** M jak miłość (s.) **8.20** Barwy szczęścia (s.) **9.20** Kultura, głupcze **10.00** Rodzinne oglądanie - Prawo natury - W tropikalnym lesie **11.05** Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Życie codzienne w Amazonii **11.40** Makłowicz w podróży - Norwegia **12.1** Gwiazdy w południe - Napad na bank **14.00** Familiada (teleturniej) **14.40** The Voice of Poland. Przesłuchania w ciemno - Górny Śląsk **16.20** Na dobre i na złe (s.) **17.20** Show z humorem. I kto to mówi? **18.00** Panorama **18.55** Nagroda Literacka NIKE - gala **20.05** XV Mazurska Noc Kabaretowa 2013 **21.10** Czas honoru **22.10** Show z humorem. I kto to mówi? (5) **22.45** WOK - Wszystko o Kulturze - (94) **23.30** Dwanaście małp.

TV KATOWICE

7.00 Reportaż **7.15** Czy płetwonogie dadzą nogę? **7.35** Szlakiem gwiazd - Stanisław Sojka **8.00** Śladami Jana Pawła II **8.35** Lekcja dobrych manier **8.55** Ogródek bez ogródek **9.15** Mój pies i inne zwierzaki **9.25** Nożem i widelcem **9.45** 60 lat razem - Teleturnieje **10.00** Rączka gotuje **10.30** Leader **11.00** Śladami Podlasian - Powrót i estrada **11.30** Zaproszenie **12.00** Głos Regionów **13.00** AgroSzansa **13.35** Dźwięki podwodnego świata **14.45** Reportaż **15.00** Koncert życzeń **16.00** Młodzież kontra **17.00** Rusz się człowieku **17.30** Kawiarnia naukowa **18.00** Rawa blues **18.30** Aktualności **19.00** Podwodna Polska - Jezioro Hańcza **19.30** Szlakiem gwiazd - Anna Wyszkoni **20.25** Powroty **21.00** Telekurier extra **22.00** Aktualności Wieczorne **23.05** Kultowe rozmowy **23.35** Archiwum Zbrodni - Kryptonim Goździk **0.05** Ukryte prawdy - Zaniedbania prenatalne.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.45** Studio F1 **8.00** Grand Prix Korei Południowej **10.00** Epoka lodowcowa III - Era dinozaurów (film USA) **12.05** Tylko taniec - Got to Dance 4 **14.05** Sam w domu - po raz trzeci (komedia USA) **16.15** Top chef **17.45** Nasz nowy dom **18.50** Wydarzenia **19.30** Państwo w państwie **20.00** Must be the music - tylko muzyka 6 **22.00** To nie koniec świata! **23.00** Kości 8 (s.) **0.00** Internetowy zabójca (film USA).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.25** Zauroczenie (s.) **7.15** Biały kruk (film) **9.05** Łopatologicznie **9.45** Kalendarium **10.00** Kamera na szlaku **10.30** Obiektyw **11.05** Życie na zamku (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Błękitny ptak (bajka) **14.30** Koniec agenta W4C (film) **16.00** Skalpel proszę (film) **18.00** Historie sław **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Intruzi i łowcy (film) **21.15** 168 godzin **21.45** W roli głównej (film) **23.20** Czy zabiła? (film).

TVC 2

6.00 Teleranek **6.10** Andy i przygody w naturze **6.25** Gwiazdy wśród zwierząt **6.40** Pszczółka Maja (s. anim.) **7.00** Mikołajek (s. anim.) **7.15** Show Garfielda (s. anim.) **7.30** Studio Kolega **9.00** Czechosłowacki tygodnik filmowy **9.15** Poszukiwania czasu utraconego **9.35** Największe operacje II wojny światowej **10.35** Twierdze: Hradec Królowej **10.50** Przeżyli rok 2000 **11.05** Nie poddawaj się **11.30** Obrońca **12.00** Chcesz mnie? **12.30** Życie ssaków **13.20** Mity i fakty historii **14.10** Słowo na niedzielę **14.15** Magazyn chrześcijański **14.45** Przez ucho igielne **15.10** Historie, jakich świat nie widział **15.40** Ptaszki **16.05** Odkrywanie planety Ocean **16.55** Wyprawa Borneo **17.45** Emocje a my **18.15** Na pływalni z Geraldiną Chaplin **18.55** Siły pierwotne (s.) **19.45** Perełki świata **20.00** Bojownicy **21.00** Katastrofy lotnicze **21.55** Zaginione (film) **0.05** Rozmowy przed straceniem **1.00** Californication (s.).

NOVA

5.40 Czarodziejka Tara **6.05** Dinofroz (s. anim.) **6.35** Bakugan **7.00** Jak wytresować smoki **7.30** Grand Prix Korei **10.05** Super tata (film) **11.55** Brat na schwał (film) **13.40** Miłość z pasażu (film) **15.10** Pokojówka na Manhattanie (film) **17.15** Bach! **17.55** Pod Borsuczą Skałą (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Lekarze z Początków (s.) **21.35** Ułamki **22.10** Prawdziwe męstwo (film) **0.15** Miłość z pasażu (film).

PRIMA

6.10 Wiadomości **7.10** Chima **7.40** Mr. Manny (s.) **8.10** Tajemnice wojny **9.20** Prima Świat **9.55** Sekundy do morderstwa (s.) **11.00** Partia **11.55** Poradnik domowy **13.25** Jesteś tym, co jesz **14.35** Hollywoodzkie tajemnice (film) **16.35** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.40** Wiadomości z willi **19.55** VIP wiadomości **20.15** Czechy i Słowacja mają talent **23.05** Wybrańcy **0.10** Zabawni ludzie (film).

PONIEDZIAŁEK 7 października

TVP 1

5.55 TVP INFO w TVP1 - Info Poranek **8.00** Wiadomości **8.10** Polityka przy kawie **9.00** Serialowa Jedynka - Komisarz Alex (s.) **9.55** BBC w Jedynce - Afryka Kalahari **11.00** Świat się kręci **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.25** Klimaty i smaki **12.35** Przepis dnia (s.) **12.45** Natura w Jedynce - Zdumiewająca Arktyka - Ocean Arktyczny **13.50** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.25** Moda na sukces (s.) **14.50** Przepis dnia (s.) **15.00** Wiadomości **15.10** Okrasa łamie przepisy - Gotowanie na biwaku **15.45** Bonanza (s.) **16.40** Polska non stop - magazyn reporterów **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.30** Świat się kręci **19.20** Przepis dnia (s.) **19.30** Wiadomości **20.25** Teatr Telewizji - Namiętna kobieta **22.10** Homeland **23.20** Oglądaj z Andrzejem Fidykiem - Kochani Recydywiści **0.20** Glina (s.).

TVP 2

6.00 Faceci do wzięcia **6.30** Coś dla Ciebie **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.35** Barwy szczęścia (s.) **11.15** Na dobre i na złe (s.) **12.15** Makłowicz w podróży - Irlandia - Galway **12.45** Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Azja **13.20** Szkoła życia **14.15** Prawo natury - W tropikalnym lesie **15.05** Rodzinka.pl (s.) **15.45** Panorama Kraj **16.10** Boscy w sieci **16.15** Rodzinka.pl (s.) **17.15** Szkoła życia - odc. 21 „Prawdziwa matka" **18.00** Panorama **18.35** Sport Telegram **18.50** Jeden z dziesięciu **19.30** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.45** Tomasz Lis na żywo **22.50** Głęboka woda **23.50** Czy świat oszalał? - Wojna w Iraku, co poszło źle **1.00** Instynkt (s.).

TV KATOWICE

6.30 Młodzież kontra **7.30** Aktualności Flesz Poranne **8.00** Co niesie dzień **8.35** Sybilla znad Renu **8.50** Przechodzień codzienny **9.00** Eurosąsiedzi **9.20** Etniczne klimaty - Złota konfirmacja **9.45** Kościół z bliska **10.20** Głos Regionów **11.15** Seniorada **11.45** Antenowe remanenty - 40 lat Placu Młodzieży **12.45** Oj nie ma jak Lwów **13.30** Rusz się człowieku **14.05** Sybilla znad Renu **14.25** Everyday English **14.40** Ahora espanol - nauka języka hiszpańskiego **15.25** Schlesien Journal **16.00** Raport z Polski **16.30** Czas na Pracę! Praca na Czasie! **17.00** Przystanek Ziemia **17.30** Aktualności Flesz **17.40** Forum Regionu **18.30** Aktualności **19.00** Telekurier **20.25** Turniej europejski **20.45** Eurowiadomości **21.05** Echa dnia **22.00** Aktualności Wieczorne **22.15** Wieczorny magazyn sportowy TVP Katowice **22.35** Nieznana Białoruś. - Psia buda **23.05** Burki i dobre anioły{PL} **23.20** Sybilla znad Renu **23.35** Everyday English **23.50** Ahora espanol - nauka języka hiszpańskiego **0.10** Telekurier.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.15** Świat według Kiepskich (s.) **9.00** Malanowski i Partnerzy **10.00** Trudne sprawy 3 **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Pamiętniki z wakacji (s.) **13.00** Czyja wina? **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Trudne sprawy 6 **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.05** Dzień, w którym zatrzymała się Ziemia (film kopr.) **22.15** Amnezja (film kopr.) **0.15** Breaking Bad (s.).

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.45** Wszystko o gotowaniu **9.00** Córki McLeoda (s.) **9.45** Cuda natury **11.00** Karetka II (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Wszystko o gotowaniu **14.20** Naciągacze (s.) **15.10** Bolkoviny **15.55** Podróżomania **16.30** AZ kwiz **16.55** Wszystko-party **17.40** Czarne owce **17.55** Wiadomości regionalne **18.25** Taxi **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Żandarmskie humoreski (s.) **21.35** Reporterzy TVC **22.15** Grzeszni ludzie miasta Brna (s.) **23.30** Na tropie **23.55** Tajniacy (s.) **0.50** Słowo na niedzielę.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Prywatne muzea **9.10** Kamera w podróży **10.05** Świat cudów **10.30** Samoloty myśliwskie w walce **11.15** Po czesku **11.25** Tysiąc lat czeskiego myślistwa **11.55** Czechosłowacki tygodnik filmowy **12.10** Piękne straty **12.40** Historie, jakich świat nie widział **13.10** Klucz **13.35** Zapora Hoovera **14.30** Katastrofy lotnicze **15.20** Derren Brown: Magia i manipulacje **15.45** Kraj kadzidłowego szlaku **16.05** Tajemnice Biblii **16.55** Tak jest, panie premierze (s.) **17.30** Czerwony Karzeł (s.) **18.00** Doktor Who (s.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Everwood (s.) **19.35** Prywatne muzea **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Najważniejsze operacje II wojny światowej **21.05** Przetestuj swój mózg **22.00** Grek Zorba (film) **0.20** Badlands (film).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **9.05** Ulica (s.) **9.55** Lekarze z Początków (s.) **11.20** Ułamki **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości **12.35** Sue Thomas (s.) **13.35** Dowody zbrodni (s.) **14.30** Dr House (s.) **15.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **16.30** Dwóch i pół (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości **17.35** Mentalista (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości**20.20** Ogólniak z o.o. (s.) **21.35** PanMama (s.) **22.10** Mistrzostwa powiatu (s.) **22.40** Nocne wiadomości **23.15** Following (s.) **0.05** Big Game.

PRIMA

6.05 Policja Hamburg (s.) **7.05** Pan Złota Rączka (s.) **7.50** Alf (s.) **8.40** Napisała: morderstwo (s.) **9.45** Policja Hamburg (s.) **10.45** Statek marzeń (s.) **12.55** Strażnik Teksasu (s.) **13.55** Siska (s.) **15.20** Big Ben (s.) **17.40** Popołudniowe wiadomości **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.40** Wiadomości z willi **19.55** VIP wiadomości **20.15** Powroty do domu (s.) **21.35** Top Star magazyn **22.50** Zaginiona bez śladu (film) **1.05** Zbrodnie niedoskonałe (s.).

Tydzień w Krzemieńcu Słowackiego

Karolina Hřebačková i Marek Czudek z Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie spędzili ostatni tydzień września na Ukrainie. Wspólnie z uczniami zaprzyjaźnionego Akademickiego Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Juliusza Słowackiego w Chorzowie wzięli udział w V edycji Międzynarodowego Programu Młodych Polaków i Ukraińców „Dialog Dwóch Kultur Polska – Ukraina" w Krzemieńcu.

– Była to tradycyjna wyprawa na Wołyń i Podole, w rodzinne strony Juliusza Słowackiego i wędrowanie śladami bohaterów powieści historycznych Henryka Sienkiewicza. Uczniowie zaproszeni zostali przez rektora Instytutu Humanistyczno-Pedagogicznego im. Tarasa Szewczenki w Krzemieńcu, prof. Afanasija Łomakowicza, i dyrektora Muzeum Juliusza Słowackiego, Tamarę Sieninę. Wspólnie z krzemienieckimi studentami wysłuchali akademickich wykładów, interpretowali teksty literackie, uczestniczyli w warsztatach choreograficznych, porządkowali mogiły polskich i ukraińskich żołnierzy z 1920 roku – opisał koordynator projektu, nauczyciel AZSO im. Juliusza Słowackiego, Andrzej Król. Dodał, że uczestnicy aktywnie zrealizowali przesłanie akcji „Sadźmy, przyjacielu, róże dla Słowackiego, a dla Tarasa Szewczenki żółte i niebieskie tulipany".

Dla uczestników z Zaolzia mała ojczyzna polskiego wieszcza była pozytywnym nowym doświadczeniem. Marek Czudek zawitał w te strony po raz pierwszy. – Największe wrażenie zrobiła na mnie Góra Królowej Bony z pięknymi ruinami zamku, skąd rozciągał się wspaniały widok na cały Krzemieniec – przyznał. Z kolei Karolina Hřebačková zachwycała się starym Lwowem, jego atmosferą i cudownymi kamienicami. – Na Ukrainie byłam rok temu z rodzicami. Zwiedzaliśmy jednak inne strony – Ruś Zakarpacką – zdradziła. Karolina lubi język polski i podróże. Chętnie korzysta więc z możliwości wyjazdów, jakie daje gimnazjum. Na przykład w zeszłym roku uczestniczyła w Wędrowaniach literackich po Kazimierzu Dolnym i Czarnolesie.

Młodzież z chorzowskiego i czeskocieszyńskiego ogólniaka w czasie pobytu w Krzemieńcu zwiedziła wiele ciekawych miejsc. Oprócz Lwowa z rynkiem, Operą Narodową i Cmentarzem Orląt Lwowskich oraz Krzemieńca z Muzeum im. Juliusza Słowackiego oraz Instytutem Humanistyczno-Pedagogicznym im. Tara Szewczenki, wyjechała m.in. do klasztoru w Poczajewie, Zbaraża, Kiemnatki i Tarnopola. – W Kiemnatce odwiedziliśmy miejscową szkołę, zobaczyliśmy warunki, w jakich dzieci się uczą, klasy ze starymi tablicami – opowiedziała Karolina. Gimnazjaliści wspomnieli również ciepłe przyjęcie w szkole w Tarnopolu, gdzie przed budynkiem witali ich wszyscy uczniowie razem z dyrektorką. – Uczniowie, rodzice i nauczyciele wystawili specjalnie dla nas przedstawienie. Śpiewali polskie piosenki oraz recytowali wiersze. Były to piękne chwile – zapewniali.

Dla uczniów czeskocieszyńskiego Gimnazjum Polskiego oraz licealistów z Chorzowa tydzień spędzony w małej ojczyźnie Juliusza Słowackiego nie był jedynym w tym roku szkolnym wspólnym spotkaniem z poetą. Jak zdradzili bowiem Marek z Karoliną, w 2014 roku Zlot szkół im. Juliusza Słowackiego ma odbyć się właśnie w Czeskim Cieszynie.

(sch)

Fot. ARC

Marek Czudek i Karolina Hřebačková w Poczajewie.

zespół muzyczny M-band
Live music & karaoke show
wesela bale urodziny
wieczorki firmowe karaoke
Szeroki repertuar utworów polskich, czeskich i zagranicznych
M. Veselý +420 777 002 882
www.mband.cz
mmsound@centrum.cz
GL-552

PRACA!
Do naszego kolektywu poszukujemy pracownika obsługi klienta
Wymagania: praca na PC, MS Word, Excel, orientacja w internecie, podstawy księgowości. Płynnie język czeski i polski. Szukamy osobę komunikatywną, odpowiedzialną i energiczną.
Miejsce pracy: Jabłonków 994
Informacje: www.carero.cz, e-mail: prace@carero.cz
CARERO s.r.o. – dystrybutor artykułów dziecięcych.
GL-586

OGRODZENIA ZS SIKORA
PRODUCENT OGRODZEŃ
Bądź bezpieczny i ogródź swój Dom !
• Ogrodzenia siatkowe
• Ogrodzenia panelowe
• Ogrodzenia klinkierowe
• Automatyka
• Bramy garażowe
Nowo otwarty oddział w Trzyńcu obok przystanku "Obecní domy"
www.ogrodzeniazs.pl email:plotyzs@seznam.cz
mob. 732 683 665
TŘINEC, ul. Frýdecká 572 tel/fax: 558 320 353
GL-211

MUDr Jerzy Chodura
informuje swoich pacjentów o zmianie adresu przychodni ortopedycznej
od 1. 10. na ul. Fryštátská 166, Karviná-Fryštát
(między archiwum powiatowym a restauracją Orava)
Tel. bez zmian:
596 343 197, 732 896 726.
Więcej na **www.drchodura.cz**

Zespół regionalny GÓROLE oraz MK PZKO Mosty koło Jabłonkowa
serdecznie zapraszają na
II PRZEGLĄD AMATORSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH GRAJĄCYCH W GWARZE
w sobotę 12 października o godz.15.30
w domu PZKO w Mostach k. Jabłonkowa
W programie:
- Zespół teatralny z Milikowa
- Zespół teatralny im. J. Cienciały z Wędryni
- Grupa teatralna PZKO Mosty BEDZIE KUUUUUPA ŚMIYCHU

GL-585

Picea
Producent kuchni, szaf, wnętrz mieszkalnych i komercyjnych
www.picea.cz, tel. 737 238 727
GL-464

WOLCAR – servis, s. r. o.
e-mail:beton.wolcar@centrum.cz
tel:608 717 698 fax: 558 329 126
provozovna: Konská 29 Třinec
Vy stavíte - my dodáme
Disponujeme:
4 Autodomíchavače objem 8m3
2 Pumik 28m objem 5m3
1 Tatra 815 - S2
1 Tatra HR – S3
V případě potřeby zajistíme jakoukoliv techniku a stavební materiál
• Prodej a dovoz betonu
• Pokládka betonu
• Čerpání betonu
• Zakládání staveb
• Nákladní doprava
• Převoz sypkých materiálů
BEZKONKURENČNÍ CENY
GL-209

Wilgoć w domu, mokre piwnice?
Pojawia się pleśń, grzyb i nieprzyjemny zapach? Straszą wysokie koszty ogrzewania?
Mamy dla Państwa skuteczne rozwiązanie!
Wizyta rzeczoznawcy z dokładną analizą przyczyn zawilgocenia oraz oferta cenowa – gratis!
Stosujemy wyłącznie najlepsze materiały z gwarancją producenta – to gwarantowana jakość usługi!
www.ajesucho.cz
e-mail: ajesucho@seznam.cz
tel.: 608 772 213
GL-157

CZĘŚCI SAMOCHODOWE Z POLSKI !
CENY HURTOWE !
• dzwonisz, zamawiasz
• odbierasz w domu
DOWÓZ: Karviná, Český Těšín, Třinec
tel. 602 603 637, e-mail: posta@e-parts.cz www.e-parts.cz
GL-553

SIMPLY CLEVER
ŠKODA
Nowa ŠKODA Rapid Spaceback. Czemu trzymać się ziemi?
Nowa ŠKODA Rapid Spaceback pozwoli Ci wystąpić z szeregu. Ma swój styl, ale respektuje twoją osobowość. Jest zwarty, a przecież daje dostatek przestrzeni na realizację wszystkich twoich planów. Wnosi najnowocześniejsze technologie, a dzięki korzystnemu sposobowi finansowania ŠKODA Finance od ŠkoFINu z bezkonkurencyjnym ubezpieczeniem i bez opłat pozostaje dostępny.
Ze ŠKODA Finance od ŠkoFINu możesz nabyć nowy Rapid Spaceback już za 269 900 Kč, obecnie dodatkowo z dłuższą gwarancją, a może nawet z zimowymi kołami gratis. Odwiedź swojego autoryzowanego sprzedawcę ŠKODA.
www.skoda-auto.cz ŠKODA Finance od ŠkoFINu
Pobierz interaktywny katalog do swojego iPhona lub iPada.
K dispozici v App Store
Przedstawiony model jest tylko ilustracyjny i może posiadać pierwiastki fakultatywnego wyposażenia.
Twój autoryzowany sprzedawca samochodów ŠKODA:
KARIREAL a.s.
Frýdecká 272, Oldřichovice 793
Tel.: 558 996 113/187
www.karireal.cz
KARIREAL
GL-228

Znajdź nas na Facebooku
i odwiedzaj naszą stronę
www.glosludu.cz

GłosLudu
Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

ŻYCZENIA

Dnia 5. 10. 2013 obchodzi swój zacny jubileusz – 90. urodziny

pani ZOFIA GRUSZKOWSKA

Z tej okazji życzenia dobrego zdrowia, oraz wiele pogodnych dni na dalsze lata składa Drogiej Jubilatce Zarząd Koła PZKO Hawierzów-Miasto i członkinie Klubu Kobiet. GL-579

Dziś, 5. 10. 2013, obchodzą Złote Wesele

państwo MARTA i EDWARD MIKULOWIE

z Żywocic. Z tej okazji szczęścia, zdrowia i pomyślności na dalsze wspólne lata życzą syn i córka z rodzinami. GL-551

Na szczególną okoliczność 80. urodzin naszego czcigodnego i cenionego prezesa Stowarzyszenia Rodzina Katyńska w RC

inż. JÓZEFA PILICHA

najlepsze życzenia: nieustającego zdrowia, powodzenia i wyłącznie dobrych wiadomości w życiu rodzinnym, jak również wytrwania w działaniu społecznym składają zacnemu Jubilatowi członkowie zarządu oraz całego Stowarzyszenia RK. GL-583

Dnia 5. 10. 2013 obchodzi swój zacny jubileusz – 90. urodziny

pan FRANCISZEK SZOPA

Z tej okazji życzenia dobrego zdrowia, oraz wiele pogodnych dni na dalsze lata składa Drogiemu Jubilatowi Zarząd Koła PZKO Hawierzów-Miasto i członkowie Klubu Emerytów. GL-580

Dnia 5. 10. obchodzi swoje 83. urodziny nasza Kochana

pani WANDA WOJCIK

zaś 7. 10. 2013 obchodzić będzie 85 lat Jej Mąż

pan MIROSŁAW WOJCIK

z Hawierzowa Suchej.

Dnia 9. 10. obchodzą 65 lat wspólnego pożycia małżeńskiego. Z tej okazji wszystkiego najlepszego i dużo zdrowia na dalsze wspólne lata życzą synowie Roman i Paweł z żonami, wnuki i wnuczka z rodzinami oraz prawnuki i prawnuczka. GL-581

Msza św. dziękczynna z okazji 50-lecia kapłaństwa

ks. prałata prof. EDWARDA GÓRECKIEGO

dnia 13. 10. 2013 roku w Stonawie nie zostanie odprawiona z powodu zachorowania jubilata. Najbliższa rodzina. GL-590

WSPOMNIENIA

Dnia 6. 10. 2013 minie 2. rocznica śmierci naszej Kochanej

ELŻBIETY KOCH

z domu Szeliga z Karwiny, zaś 12. 10. 2013 obchodziłaby swe 87. urodziny. Kto znał Jej dobre i szlachetne serce, niechaj razem z nami poświęci Jej chwilę wspomnień. Z miłością, szacunkiem oraz nieustającym smutkiem w sercu - mąż Eugeniusz z najbliższymi. RK-148

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: Zbrodnia i kara (5, 6, godz. 17.30).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Klopsiki kontratakują (5-7, godz. 15.30); Wyścig (5-7, godz. 17.45); Bernie (5, 6, godz. 18.00); Grawitacja (5-7, godz. 20.00); Jesień (5-7, godz. 20.30); **KARWINA – Centrum**: Smerfy 2 (5, 6, godz. 15.30); Diana (5, 6, godz. 17.30); Dary Anioła: Miasto kości (7, godz. 17.30); Grawitacja (5-7, godz. 20.00); **KARWINA – Ex**: Merida Waleczna (5, godz. 16.30); W cieniu (5, godz. 19.0); **TRZYNIEC – Kosmos**: Klopsiki kontratakują (5, 6, godz. 15.30); Grawitacja (5, 6, godz. 17.30); Dary Anioła: Miasto kości (5, 6, godz. 20.00); Bernie (7, godz. 17.30, 20.00); **BYSTRZYCA**: Sala samobójców (5, godz. 18.00); **JABŁONKÓW**: Riddick (6, godz. 17.00, 19.30); **CZ. CIESZYN – Central**: Norman i duchowie (5, godz. 17.00); Dziewczyna z lilią (5, 6, godz. 18.00); **CIESZYN – Piast**: Wałęsa. Człowiek z nadziei (5-7, godz. 15.00, 17.30, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

OFERTA PRACY

DYREKCJA POLSKIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ w Karwinie poszukuje nauczycielki/nauczyciela języka angielskiego. Proponujemy pełny etat i umowę na czas określony (przewidujemy, że co najmniej do 30. 6. 2015). Rozpoczęcie pracy – od 1. 1. 2014. Wymagania: bardzo dobra znajomość języka angielskiego; znajomość metodyki nauczania języków obcych; doświadczenia w pracy z dziećmi; zaangażowanie. Oferty prosimy nadsyłać pocztą elektroniczną (skola@pzskarvina.cz) – życiorys, doświadczenia zawodowe, dotychczasowy przebieg pracy. Termin nadsyłania ofert do 25. 10. 2013 włącznie. Dodatkowe informacje można uzyskać w dyrekcji szkoły tel. 596 317 672. GL-557

Panie, Tyś był ostoją naszą.

Ps. 90.1

Dnia 6 października 2013 r. mija 20. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. ks. KAROLA KRZYWONIA

pastora zboru w Hawierzowie-Błędowicach. O chwilę cichych wspomnień oraz modlitwę prosi żona Wanda z najbliższą rodziną. GL-589

Człowieczy los nie jest bajką ani snem.
Człowieczy los niesie trudy, żal i łzy.

W poniedziałek 7. 10. obchodziłaby 75. urodziny nasza Najdroższa

śp. MARIA PAŘÍKOWA

z Olbrachcic. Z miłością wspominają córka i synowie z rodzinami. GL-571

Dnia 5. 10. 2013 mija pierwsza rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. FRANCISZKA PASTERNAKA

z Nieborów. Z bólem w sercach wspominają żona oraz córka i syn z rodzinami. GL-578

Myśli powracają do chwil, kiedy byłeś z nami.

Dnia 5. 10. 2013 mija 6. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. STANISŁAWA SIKORY

z Nieborów, a dnia 25. 9. 2013 obchodziłby 65. urodziny. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. GL-577

Dnia 5. 10.2 013 obchodziłaby 90. rocznicę urodzin

śp. MARIA TOMSOWA

z Trzyńca, a 23. 7. 2013 minęła 2. rocznica Jej śmierci. Z miłością i szacunkiem wspomina córka z rodziną. GL-588

NEKROLOGI

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 1. 10. 2013 zmarł w wieku niespełna 89 lat nasz Ukochany Brat, Ojciec Chrzestny, Kuzyn i Wujek

śp. ERICH MOTLOCH

zamieszkały w Stonawie, ostatnio w domu opieki „Charita" w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 7 października 2013 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Czeskim Cieszynie. Zasmucona rodzina. GL-584

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 29. 9. 2013 zmarła w wieku 82 lat nasza Ukochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. ANNA WITALOWA

z domu Folwarczna, zamieszkała w Hawierzowie-Suchej. Ostatnie pożegnanie Zmarłej odbyło się w piątek 4. 10. 2013 w najbliższym kręgu rodziny. W smutku pogrążona rodzina. GL-575

OFERTY

POSZUKUJĘ TANIEGO POKOJU do wynajęcia od zaraz w Cz. Cieszynie. Kulturalna emerytka młoda duchem. Tel. +48 602 306 524. GL-587

MALOWANIE DACHÓW eternitowych, dachówkowych, ipowych i blaszanych. Technologią agregatu malarskiego łącznie z odłuszczaniem i umyciem. Dach szybko zrobiony, piękniejszy jak nowy. Cena zależna od rodzaju farby, od 120 kc/m². Probosz 734 486 799. GL-566

SPRZEDAM 9-TYGODNIOWA SUCZKĘ owczarka niemieckiego bez rodowodu po doskonałych rodzicach z rodowodem, zaszczepiona, odrobaczona. Cena do uzgodnienia. Odbiór od zaraz. Bliższe inf. pod nr. 733 734 367. GL-582

CZYSZCZENIE STUDNI, tel.: 605 929 616. GL-521

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-379

PIELGRZYMKI

CZ. CIESZYN – Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa zaprasza w dniach 25. 4. 2014 (piątek) do 3. 5. 2014 (sobota) na pielgrzymkę do Rzymu z okazji kanonizacji bł. Jana Pawła II. Zgłoszenia przyjmuje Jadwiga Franek, kom: 739 002 715.

WYSTAWY

KONGRES POLAKÓW, KOMEŃSKIEGO 4, CZ. CIESZYN: do 10. 10. wystawa pt. „Na harcerskich szlakach". Czynna po-pt: 8.00–15.00.

TEATR CIESZYŃSKI, Cz. Cieszyn, Ostravska 67: do 13. 10. wystawa Romany i Waltra Taszków pt. „Commedia dell arte, musica, imaginace". Czynna po-pt: 9.00-15.00 po zgłoszeniu w portierni TC.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 17. 1. 2014 wystawa pt. „Lalki w strojach ludowych"; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Czynne: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie-Żywocicach, Padlých hrdinů 47a**: do 20. 6. 2014 wystawa pt. „Tragedia Lidic". Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka**: do 12. 1. wystawa pt. „(Pov)yražení s pokušitelem – Od antiky do Těšína"; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny". Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14**: do 29. 11. wystawa pt. „Kora, łyko, trawa, korzenie, pnie..."; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985**: do 31. 1. 2014 wystawa pt. „Zwierzęta i ich dzieci"; stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość". Czynne: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89**: do 24. 1. 2014 wystawa pt. „Uwaga, kruche!". Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

Ciąg dalszy na str. 2

Kamieniarstwo WRZOS

Z SERCA WIELKIE RZECZY

Według klientów najlepszy zakład w regionie.
Inni handlują nagrobkami, my produkujemy.
Dlatego mamy ceny 30% niższe.
Różnicę w cenie wykorzystajcie na urlop.

Siedziba firmy:
Hażlach, ul. Cieszyńska 20B
Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377
www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Goleszów, ul. Grabowa 4
3 km od przejścia granicznego w Górnej Lesznej

GL–568

Głos Ludu
Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz ◆ Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz ◆ Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikoraj@glosludu.cz ◆ Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz ◆ Witold Kożdoń, kozdon@glosludu.cz ◆ Elżbieta Przyczko, przyczko@glosludu.cz ◆ Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz ◆ www.glosludu.cz ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi Česká pošta, s.p., oddělení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabo.prstc@cpost.cz ◆ Reklamacje tel. 800 300 302 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o. ◆ Druk: Samab Brno Group, a.s. Brno ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

ČESTMÍR KROČIL, NOWY TRENER IRP CZ. CIESZYN:

Nie będę tolerował gwiazdorskich manier

Mecz ostatniej szansy – z nowym trenerem i trójką nowych piłkarzy w kadrze – czeka dziś zespół IRP Czeski Cieszyn. W 9. kolejce Mistrzostw Województwa przedostatni w tabeli IRP podejmuje 13. Frydlant nad Ostrawicą. Gospodarzy poprowadzi do meczu nowy szkoleniowiec – Čestmír Kročil, który ostatnio związany był z dywizyjną Lokomotywą Piotrowice.

Zespół trenuje pan od wtorku. Jakie są pierwsze wrażenia?

Niezbyt optymistyczne. Nie będę owijał w bawełnę, ta drużyna potrzebuje lepszego przygotowania kondycyjnego, poprawy mentalności i szacunku do kibiców. Zdecydowałem się pomóc IRP, ale zdaję sobie sprawę z tego, że nie będzie to łatwa przeprawa. Zawód trenerski wymaga jednak poświęcenia, nikt przecież nie twierdzi, że futbol to łatwy sport. Dla mnie posada w Czeskim Cieszynie jest dużym wyzwaniem.

Fot. IVO DUDEK

Čestmír Kročil

Co zmienił pan w pierwszej kolejności po wtorkowym treningu?

Do Czeskiego Cieszyna zabrałem trzech nowych, sprawdzonych piłkarzy. Chodzi o młodych obrońców Jana Kupczaka ze Slavii Orłowa i Michała Stanowskiego z Karwiny oraz bramkarza Jakuba Stacha z Karwiny. Cała trójka pojawi się już w sobotnim spotkaniu z Frydlantem. Ten mecz koniecznie musimy wygrać, w przeciwnym razie sytuacja w tabeli nabierze powagi antycznej tragedii.

Rywala z Frydlantu prowadzi były trener Cz. Cieszyna, Pavel Smatana. Nie obawia się pan gorącej atmosfery na boisku i poza murawą?

Podwyższona motywacja może tylko pomóc mojej drużynie. Zawodnicy powinni uświadomić sobie, że reprezentują miasto, kibiców, a nie tylko swoje ego. Nie będę tolerował gwiazdorskich manier, przed nami okres ciężkiej pracy. Rok temu zespół grał na całkiem innym biegunie tabeli, czyli coś jest nie tak.

Rozmawiał:
JANUSZ BITTMAR

Mistrzostwa Zaolzia w pływaniu

W ramach turnieju „Pływackie Rozgrywki Miast" na basenie w Karwinie przeprowadzono także Mistrzostwa Zaolzia. Do rywalizacji stanęło 24 zawodników. Tytuł mistrza Zaolzia 2013 zdobyli: Dorota Lachová, Kornelia Linzer, Sebastian Linzer, Marek Matusik, Kamila Michalska, Marcela Mirová, Adam Smugala, Barbara Zemene, Kamil Zolich, Tadeusz Smugala, Tomasz Śmiłowski. Najszybszymi pływakami spośród startujących zawodników byli Kamila Michalska i Sebastian Linzer. **(jb)**

Komunikat PTTS »Beskid Śląski«

Prosimy uczestników Światowych Igrzysk Polonijnych Kielce 2013 o podjęcie zwrotu pieniędzy – nadwyżki wpłaty za pobyt w wysokości 250 koron. Pieniądze są do odebrania w kancelarii Kongresu Polaków w Czeskim Cieszynie do 18 października.

Henryk Cieślar,
wiceprezes PTTS „Beskid

Hokejowy środek tygodnia: **Wygrana Orłów w karnych**

I LIGA

HAWIERZÓW – KADAŇ 1:2

Tercje: 1:0, 0:2, 0:0. Bramki i asysty: 4. Kolarz (Vosátko, Klimša) – 32. Jíra (Chlouba, Szakal), 39. Mainer (Charousek, Mazanec). Hawierzów: Matoušek – Bezuška, Vosátko, P. Rimmel, Krisl – Roupec, Graca, Deutsch, Kolarz – Škumát, Pechanec, Sztefek – Daneček, Kanko, Jakúbek – M. Rimmel, Němec, Šedivý – Klimša, Říčka, Maruna.

Do meczu z Kadanią gospodarze przystępowali z czwórką nowych zawodników – obrońcami Davidem Roupcem (Trzyniec) i Michaelem Kolarzem (Hradec Kralowej) oraz napastnikami Ondrejem Šedivym i Erikiem Němcem (obaj Witkowice). Wychowanek Hawierzowa, Michael Kolarz, wrócił do macierzystego klubu w wielkim stylu – strzelając już w 4. minucie pierwszego gola dla podopiecznych Jana Danečka, To było jednak ze strony Hawierzowa wszystko.

Lokaty: 1. Beroun 21, 2. Ml. Bolesław 20, 3. Ołomuniec 16,... 10. Hawierzów 8 pkt. Dziś (17.00): Ml. Bolesław – Hawierzów.

II LIGA

ORŁOWA – OPAWA 4:3 (k)

Tercje: 1:0, 1:1, 1:2 – 0:0. Bramki i asysty: 17. Badžo, 40. Pavliš, 57. Pavliš, dec. karny Studený – 31. Wolf, 47. Chalupa, 55. Polok. Orłowa: Iláš – Sznapka, Zientek, Vydra, Hegegy, Mintěl, Novák, Zámecznik – Pavliš, Káňa, Badžo, Studený, Piecha, Galgonek, Szajter, Voznica, Mráz, Blatoň, Grepl, Ciupa, Matějíček.

Wiele wskazuje na to, że karne będą w tym sezonie domeną hokeistów Orłowej. Podopieczni Petra Češlíka po wygranej z Porubą uporali się w karnych także z drugim regionalnym sąsiadem.

Lokaty: 1. Prościejów 17,... 9. Orłowa 7 pkt. **(jb)**

Memoriał Alojzego Adamca w piłce nożnej Polskich Szkół Podstawowych

Błędowice (granatowe koszulki) – Czeski Cieszyn.

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

W turnieju triumfowała Bystrzyca (czerwone koszulki)

Mecz półfinałowy pomiędzy srebrną Suchą Górną (żółte koszulki) a Jabłonkowem (2:1).

Spotkanie Bystrzycy z Trzyńcem.

OFERTA

PIŁKA NOŻNA – FNL: Trzyniec – Vltavín (dziś, 10.15). **MŚLF:** Uniczów – Orłowa (jutro, 10.15). **DYWIZJA:** Piotrowice – Szumperk (dziś, 15.30), Karwina B – Mohelnice (dziś, 16.00), Brumow – Hawierzów (jutro, 10.15). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Czeski Cieszyn – Frydlant, Petrzkowice – Dziećmorowice, Břídličná – Wędrynia (dziś, 15.30), Karniów – Bogumin (jutro, 15.30). **I A KLASA:** Szonów – Hawierzów, Datynie Dolne – Sedliszcze, Stonawa – Raszkowice, Veřovice – Olbrachcice, Wracimów – Lutynia Dolna (dziś, 15.30), Bystrzyca – Frensztat (jutro, 15.30). **I B KLASA:** Starzicz – Piosek, Gnojnik – I. Piotrowice, Fryczowice – Mosty, Dobra – Nydek, Luczina – Jabłonków (dziś, 15.30), Gródek – Sucha Górna (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO – gr. A:** TJ Pietwałd – Orłowa B, Dąbrowa – B. Rychwałd, L. Łąki – Bogumin B, Sj Rychwałd – F. Orłowa (dziś, 15.30); **gr. B:** Sn Orłowa – Cierlicko (dziś, 15.30), L. Piotrowice B – V. Bogumin, Wierzniowice – Zabłocie, G. Błędowice – Żuków Górny (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA POWIATU FRYDEK-MISTEK:** Janowice – Śmiłowice (dziś, 15.30), Bukowiec – Baszka, Noszowice – Niebory (jutro, 15.30). **ROZGRYWKI POWIATU FRYDEK-MISTEK:** Toszonowice – Nawsie, Oldrzychowice – Sedliszcze B (dziś, 15.30), Wędrynia B – Milików (jutro, 16.30).

HOKEJ NA LODZIE – TIPSPORT EKSTRALIGA: Trzyniec – Slavia Praga (jutro, 17.00).

PIŁKA RĘCZNA – TRIGLAV EKSTRALIGA: Karwina – Frydek -Mistek (jutro, 10.30). **(jb)**